

Søgan um Coronet

Frásøgn frá samkomuni í Klaksvík

100% tryggileika?

Tí velja fleiri og fleiri maskinmeistarar Mobil smyrjoliu!

Mobil Oil Føroyar

Mobil Oil Føroyar
Mykinesgøta 8, Boks 18
FO-110 Tórshavn
Tel 319354 – fax 311509
E-mail: sveising@post.olivant.fo

petur & petur - 320870

Køllekipanir til skip, idnað & handlar
Hiltepumpur · Prosjektering · Montering

SUNWELL

deepchill™
is-skipan
- ein góð iløga

Royndir vísa, at góðskan á fiskinum er munandi betri við greytisi enn við vanligum ísi

ELECTRIC

Hoyvíkvegur 53 · tel 35 12 20 · www.im.fo

Fiskimaðurin Andrias í Tarti

100 ár

Vit ynskja honum tillukku og hava 5. part av hansara lívssøgu. M.a. eru vit í barsil hjá Georg L. Samuelsen í 1911.

Síða 9

Formansvalevni:

Friðar tey, sum vilja fiskimannaskattinum ann!

Lastar royndirnar hjá FF-blaðnum at verja fiskimenn móti bíløgðum álopum á rættindi hjá fiskimonnum.

Síða 5

KÄRCHER

Vit eru einaumboð fyrri KÄRCHER trýstspularum til idnað.

Vit umvæla eisini

TÓRSHAVNAR MASKINHANDIL
v/Tummas Andreasen · Varðagøta 29-30
FO-100 Tórshavn · Tlf. 31 34 42

Úr 95 ára søgu FF's:

Tá FF fekk sjálvt Nyrup Rasmussen at bakka

Vildi oyðileggja intøkutrygdina, men FF fekk steðga hesum.

Síða 4

petur & petur • 320870

P/f Sveisingahandilin
Mykinesgøta 8
Boks 18
FO-110 Tórshavn
Tel 311909 – fax 311509
E-mail: sveising@post.olivant.fo

Fiskivinnuvitjan úr Vladivostok

Sunnudagin høvdu vit eina forvitnisliga vitjan. Hetta var Ivan Moskalenko, ið nú arbeiðir sum skipsmeðlari í Keyptmannahavn, sum kom inn á gólvið saman við Vladimir Budko úr Vladivostok eystast í Ruslandi. Hetta er móti markinum til Norður-Korea og Kina.

Vladivostok er sera langt burtur. Tað tekur eina viku við toki úr Moskva og einir 9 tímar við flogfari at koma hagar.

Vladimir kemur frá reiðarinum Dalryba, sum merkir "langt burtur fiskur", og hansara uppgáva var at hyggja eftir skipum, sum møguliga vóru til sølu, og sum hansara reiðari hevur áhuga fyri at keypa. Áhugin er fyri frystitrolarum.

Reiðarið eigur frammánundan 5 trolarar, og teir fiska rækjur, pollock og krabba. Har á leiðini eru

Samband tvørtur um knøttin inni á FF.

nógvir veiðimøguleikar, so teir hava møguleika fyri at víðka um flotan. Tað varð eingin endalig avtala gjørd, men okkurt skip var í kikaranum, so tað fer vist at frættast nærri um hetta. Um so verður, verður eisini talan um ein rættiligan tein at sigla – um hálvan knøttin. Vladivostok er ein fiskivinnubýur burturav. Í bý-

num búgva eini 600.000 fólk, og hann liggur á einum tanga, sum er 30 km til longdar og 12 km til víddar. Miðalhitið fyri árið er 4,3 hitaslag. Heitast er í august við 20 hitastigum og kaldast í januar við 14 kuldestigum. Samlaða býarøkið er 600 ferkilometr- ar ella helvtin av Føroyum.

Høvuðsvinnan í býnum

er farmasigling, fiskiveiða og ein herstöð. Henda gjørdi tað, at býurin var stongdur fyri útlendingum.

Fiskivinna stendur fyri 80% av vinnuligu framleiðsluni í býnum. Síðan Sovjetsamveldið datt sundur, hava nógv fyrirkur opnað deildir í býnum, tí hann liggur so sera væl fyri í hasum partinum av heiminum. Men sum nógva staðni í Ruslandi er kriminaliteturin øktur munandi seinna árin. Eisini er økið plágað av dálking.

Men fiskivinnan ger, at reiðarar í økinum hava áhuga fyri Føroyum, og tað er hugaligt at hava samband við fólk, sum koma so langt burturi frá.

Vladimir er ættaður úr Hvítarusslandi. Hann er giftur og eigur tvey børn. Kemur nakað burtur úr vitjanini, fara vit at lata frætta frá okkum.

Tænastuleiðari til Smyril

Tænastan á Smyrli skal hækkast munandi, og á øllum økjum skal tann ferðandi setast í miðdepilin. Ein grundleggjandi hugburðarbroyting skal gjøgnumførast á okkara stásiliga flaggskipi, og tí verður søkt eftir einum tænastuleiðara, ið hevur evnini og viljan at fremja broytingarnar.

Starvið

Tænastuleiðararnir umboð á Smyrli skulu tryggja eina professionella kundatænastu á høgum stigi umboð. Tað at sigla skal verða ein uppliving í sær sjálvum, og myndaliga talað skal tað kennast sum at koma á hotell, har hugsað er um øll – børn, vaksin og gomul.

Starvsfólkini í vistaveitingini hoyra undir tænastuleiðaran. Tænastuleiðarin hevur ábyrgdina av rakstrinum av kafe-teriu, kiosk, reingerð, fundarhølum og størri tiltøkum, og saman við fyrstakokki hevur tænastuleiðarin vøruinn-keep og vørugoymslu um hendi.

Umsøkjarin

Vit vænta, at umsøkjarar hava viðkomandi útbúgving ella starvsroyndir innan tænastuvinnuna. Hevur tú arbeiðt sum hovmeistari, yvirtænari ella leiðari á hotelli, eru vit sera áhugað.

Vit leggja stóran dent á leiðsluroyndir og viljan og evnini til at royna nýggjar leiðir. Ein umráðandi eginleiki er ein professionellur hugburður, har dentur verður lagdur á trivnaðin hjá tí einstaka ferðafólkinum. Tænastuleiðarin má verða dugnaligur at skapa nýggjar inntøkur og effektivan rakstur.

Umsøkjarar skulu hava góðan kunnleika til mat, mugu vera vanir at brúka teldu og vera málsliga væl fyri. Góð samstarvsevni og evnini at kveikja sínar starvsfelagar eru ein fortreyt, skulu úrslit røkkast. Neyðugt er at hava heilsuprógv og trygdarskeið.

Vit bjóða

Vit kunnu bjóða eitt sjálvstøðugt starv við spennandi fakligum avbjóðingum. Starvið sum tænastuleiðari er nýtt, og tí sleppur tú sjálf/ur at skipa og menna innihaldið í starvinum.

Smyril er nýggjasta skipið í flotanum. Hann hevur fingið viðurkenning fyri sítt snið, og arbeiðsumstøðurnar umboð eru frálíkar.

Arbeitt verður í skiftum, og tú kemur at arbeiða aðru hvørja viku og hava frí aðru hvørja viku. Setanartreytirnar verða annars skipaðar sambært sáttmála millum Figgjarmálaráðið og avvarðandi yrkisfelag.

Umsókn og freist

Vilt tú hava meira at vita um starvið, kanst tú venda tær til Heina á Borg, deildarleiðara, telefon 54 30 61 ella e-post: hab@ssl.fo.

Umsóknir skulu vera okkum í hendi í seinasta lagi 4. desember klokkan 12. Send eina umsókn við avriti av prógvum og viðmælum til:

Strandfaraskip Landsins
Starvsfólkadeildin
Boks 88
110 Tórshavn

Strandfaraskip Landsins fevna um Oyggjaleiðir og Bygdaleiðir, sum skulu lúka landsins tørv á fólkaflutningi. Fyritøkan skal mest gjørligt rekast á handilsligum grundarlagi. Stórar broytingar eru hendar á Strandfaraskipum Landsins seinna árin, og viðfevndar menningarætlanir liggja fyri stavn. Millum hesar kann nevast ein framhaldandi uppstiging og endurnýgging av tænastukervinum á sjógví og landi.

Felagsformansvalið

Formansvalið, sum stendur fyri durum, er farið nakað av sporinum í mun til vanliga ætlaða mannagongd. Fyrsti partur er sjálv uppstillingin, sum endar 4. desember. Tá boðar FF frá, hvør ið er valevni, og skuldi hetta javnstillað tey øll í einum "valstriði".

Men tað tykist sum at menn eru so grammir at profilera seg, at teir kunnu ikki bíða við at koma alment fram til freistin er úti. Hetta kann ikki annað enn órógva uppstillingina restina av tíðini fram til 4. desember.

Men tá hetta nú er hent, skal í hesum blaðnum verða útgreinað tey sjónarmið, sum eru komin fram inntil nú, og verður hetta gjørt í fleiri greinum í blaðnum.

Eg havi verið valdur til formann í FF í 36 ár. Tað er long tíð, og skal eisini viðganga at eitt og annað kundi verið gjørt bæði øðrvísi og betri.

Men hinvegin vil eg fasthalda, at felagið í míni tíð hevur verið ført fyri at bota grundleggjandi um kor fiskimanna.

Upprunaliga og nógv ár fram var høvuðsuppgávan at gera sáttmálar við reiðarafelagið. Men í míni tíð er virkseimið víðkað til at umfata flest økir, sum hava við fiskivinnuna at gera, sum prísaseting av fiski, fiskidagaskipan, skattaviðurskipti hjá fiskimonnum verja av rættartrygd og nógv annað. Hetta merkir, at okkara viðurskipti ikki bert eru móttvegis reiðarum og reiðarafelag, men eisini nógvum almennum myndugleikum. Her hava vit havt stóra ávirkan til gagns fyri fiskimenn. Ítøkilig úrslit eru t.d. inntøkuþryggin, sum er betri hjá okkara fiskimonnum enn øðrum,

vit kenna til, sjómanna-skatturin og kappingin um ráfiskin við teimum prísnum, sum hetta hevur givið.

Taka vit inntøkuþrygdina og skattaskipanina, hevur tað fyrst kravt stóra orku at fáa hesar skipanir gjøgnumfórdar, men síðan hevur tað kravt eins nógv kreftir at verja borg, fyri at fáa tær varðveittar. Tað hevði eingin kunnað gjørt betri.

Okkara virkseimi er væl lýst í okkara ársfrágreiðingum, sum hava talt upp til 100 síður.

Tað tykist, sum at annar av avbjóðarum hevur sett sær sum mál, at hann skal fyri einhvønn prís "fella formannin". Hetta skal gerast við at tileinkisgera alt tað, sum eg havi gjørt hesi árin við ymiskum hálvkvøddum vísnum.

Ein av hesum heilt leysu pástandum er, at vegna slendrian frá okkum fáa fiskimenn ikki allar teir pengar, sum teir hava rætt til. Aðrastaðni í blaðnum verður hetta viðgjørt.

Síðan verður ført fram, at "stílin" hjá felagnum

og harvið eisini FF-blaðnum, er skeivur við teirri skrivning sum er ímóti teimum "almennum Føroyum". Her eri eg fullkomiliga ósamdur. Vit hava góð viðurskipti við almennar myndugleikar. Men á ávísnum økjum eru teir ikki til at flætta við. Tá gerst ikki annað enn at skarpa pennin, og sum víst á aðra staðni í blaðnum hevur hetta eisini givið stór úrslit, ikki minst tá hugsað verður um avgerandi mál hjá fiskimonnum sum inntøkuþrygd og skattaskipan.

Síðan eru tað øki, har tað er semja millum formannsevni at tað framvegis er tørvur á at bota um viðurskiptini, sum ALS, trygging, arbeiðsumhvørvi, trygd og eftirløn. Men hetta eru mál, sum arbeið verður við, og har tað uttan iva skal setast meira orka inn í framtíðini.

Men tað, sum umræður hjá fiskimonnum, er, at teir fáa eina sakliga upplýsing um tey mál, sum eru frammi, og tað er hetta, vit royna at gera í blaðnum í dag.

ó.

Føroysk skip áttu at fingið loyvi til at virka fisk umborð

– Føroysk skip áttu at fingið loyvi til at virka fisk umborð. Lógin, sum forðar hesum, eigur at verða tikin av, halda formennir í Reiðarafelagunum og Føroya Fiskimannafelag, men landsstýrismaðurin í fiskivinnumálum er ikki samdur.

– Tað er bíligari, lættari og betri at virka fiskin umborð, sigur Óli Jacobsen, formaður í Føroya Fiskimannafelag, sum sipar til serligu lógarregluna um, at føroysku skipini skulu hava eitt serligt loyvi fyri at sleppa at virka fisk umborð. Formaðurin í Reiðarafelagnum, Jákup Sólstein, hevur somu meining.

Men landsstýrismaðurin í fiskivinnumálum, Bjørn Kalsø, er ikki samdur: – Eg haldi ikki, at vinnan hevur havt tann stóra áhugan fyri at sloppið at virkað fiskin umborð, tí skip, sum sigla, eru ikki egnað og hava ikki fabrikkina, umframt at tey heldur ikki eru nóg stór, sigur hann.

Skipaeftirlitið kann seta tvey fólk í starv aftrat næsta ár

Landsstýrið ætlar at geva Skipaeftirlitinum 700.000 krónur meira til lønir næsta ár. Eftir uppskotinum um fíggarlóg fyri 2007 skulu tvey fólk setast afturat, eitt skipaeftirlitsfólk og ein fulltrúi.

– Hetta er neyðugt fyri at stovnurin kann røkja allar sínar uppgávur, sigur Bjørn Kalsø, landsstýrismaður í fiskivinnumálum.

Sambært uppskotinum um fíggarlóg fer Skipaeftirlitið at kosta 9,3 milliónir krónur netto næsta ár.

Ósannleiki og sannleikin um kryvjimaskinumálið

Tað er áhugavert at síggja strategiina hjá Dan R. Petersen í hansara desperatión eftir at gerast formaður í fiskimannafelagnum. Dømi um hetta sæst í Dimmalætting 16. í h., har hann skrivur um kryvjimaskinurnar umborð á ísfiskatrolarum.

Samb. Dan hevur Føroya Fiskimannafelag einki gjørt í hesum máli, og tað sum er gjørt, er gjørt av honum sjálvum! Tað er lætt at prógva, at sannleikin er beint tann mótsatti. Dan skrivur: "Sjómenn spyrra: Hvat stríð hevur Óli gjørt sær at fáa kryvjimaskinur umborð? Eingin kennir hetta stríð".

Hetta mál er lýst í ársfrágreiðingum FFs fyri 2004 og 2005, har okkara sáttmáli varð uppsagdur bæði árin, júst við kravi um kryvjimaskinur umborð.

Í fyrsta umfari fekst "bert" semja um, at lógásettu hvíldartíðirnar hjá fiskimonnum skuldu haldast, og m.a. fór bræv frá FF og FSN umborð á skipini, har feløgin innskerpaðu hetta.

Sáttmálin varð uppsagdur

ur aftur í 2004 við samráðingum fyrst í 2005 fyri at fylgja málinum upp. Nakað samstundis byrjar gongdin at seta kryvjimaskinur umborð, og tá gekk tað skjótt, til flestu upsatrolararnir høvdu fingið hesa útgerð.

Til hesar seinnu samráðingarnar kravdu reiðararnir, at teir skuldu fá part fyri kryvjimaskinuna. Hesum noktaðu vit fyri.

Eftir at sáttmálin var gjørdur, hendi tað, at reiðarar uttanum FF fara at leggja trýst á manningina at fáa hana at skriva undir uppá, at skipið skuldi fáa ein hálvan part fyri kryvjimaskinuna.

Um tað, sum hendi í hesum sambandi, skrivur

Dan: "At Óli steðgaði fyri, at manningarnar ikki sjálvur skuldu gjalda fyri maskinurnar, átti hann at tagt við. Har fór eg inn í málið..., tá manningarnar onga hjálp høvdu fingið frá fiskimannafelagsformanninum".

Her vísa vit til endurgivna brævið, sum vit sendu reiðarafelagnum og reiðaranum tann 11. mai 2005.

Umframt hetta høvdu vit samskipti við viðkomandi fiskimenn og navigatørfelagið, og hetta endaði við, at umrødda ætlan varð slept.

Óli Jacobsen

Hetta bræv varð eisini sent til reiðaran.

Hetta fær Dan Petersen til, at fiskimenninir onga hjálp finga frá fiskimannafelagsformanninum!

Bardagin um inntøkutrygdina:

Tá FF fekk sjálvt danska forsætismálaráðharran at bakka

Tað er eingin ivi um, at inntøkutrygdin er av stórum týdningi fyri fiskimenn og eisini fyri fiskiflotan.

Urgent

28. februar 1994.

Hr. Statsminister Poul Nyrup Rasmussen
Christiansborg
København K

Kære Poul Nyrup Rasmussen,

Jeg er her til aften blevet bekendt med dit brev til lagmand Marita Petersen, hvor der bl.a. bliver sagt:

Ligeledes har det siden februar 1993 været aftalt, at der skulle ske en revision af indtægts sikringen for fiskere, så den ydes ud fra den samlede indtjening. Landsstyret fremsatte i efteråret 1993 lovforslag, som regeringen finder snarest bør vedtages.

Efter den danske regerings opfattelse kan refinansieringen af landsstyrets gæld ikke genoptages og stillingtagen til eventuelle nye kationer ikke ske, før der er fundet en løsning på de nævnte punkter i overensstemmelse med de indgåede aftaler.

I forbindelse med spørgsmålet om fiskernes indtægtsgaranti i almindelighed vil jeg først og fremmest henvise til den redegørelse om sagen, som du fik tilsendt i forbindelse med 12. oktober aftalen. Den fremsender jeg igen kopieret ud af min sidste 112 siders årsberetning. I tillæg sender jeg også mine kommentarer til Rådgivende Udvalgs bemærkninger om samme sag.

Men i særdeleshed vil jeg henvise til, at der synes at være en direkte modstrid mellem dit brev af d.d. om denne sag, og det brev som jeg fik fra dig af 15. marts 1993, hvor du bekræftede, at fiskernes indtægts sikring i forbindelse med 1. februar aftalen "indgik i den almindelige drøftelse af udgiftsposterne på den færøske finanslov med henblik på at vurdere mulighederne for at skaffe balance på landskassens budget. For regeringen er det alene afgørende, at en sådan balance opnås. Hvilke midler, der tages i brug for at opnå balance, er imidlertid landsstyrets og lagtingets ansvar. (understreningerne er mine.)

Og i et brev som jeg fik fra dig den 9. december 1993 som svar på min klage over Peder Andersen, som bevidst har vildført regeringen i denne sag, henviste du i sagen om fiskernes garantien til dit svar af 15. marts, som helt klart siger, at dette er en sag, som den danske regering ikke blander sig i.

Som jeg skrev i min kommentar til 12. oktober aftalen skulle der ikke være nogen tvivl om, at vi i vores forening tager den danske statsministers ord for pålydende.

Og vi kommer stadigvæk at tage dine breve af 15. marts og 9. december 1993 for det som står skrevet i dem.

Men for at der ikke skal være nogen som helst misforståelse i denne sag skal jeg dog ikke undlade at rette din opmærksomhed på følgende:

Skulle landsstyrets forslag i denne sag, eller ethvert forslag, som vil betyde en forringelse af fiskernes indtægtsgaranti, blive vedtaget i lagtinget ville dette få den uundgåelige konsekvens, at vi ville betragte vores overenskomst med Færøernes Rederforening som bortfaldet. Dette vil komme til at betyde en total arbejdsnedlæggelse i fiskeflåden. Og dette ville være en arbejdsnedlæggelse, som ville stå ved magt indtil den i dag gældende indtægtsgaranti ville være genindført.

Og så kunne du anmode Peder Andersen om en redegørelse for hvad et sådant skridt ville betyde for mulighederne at få genoprettet den færøske økonomi.

Jeg vil også på min forenings vegne på det kraftigste protestere imod, at den danske regering tager de færøske fiskere, og det færøske fiskerierhverv løvrigt, som gidsler i sagen om den aftalte refinansiering af Færøernes udenlandsgæld. Og det nærmer sig grænsen for det anstændige, når regeringen tilmed tager fiskerne som gidsler i sagen om landsstyrets anmodning om kaution til den tomme arbejdsløshedskasse.

Den danske regering gør sig skyldig i en meget stor misforståelse, hvis den tror, at den med sådanne gidseltagninger løser nogen som helst problemer på Færøerne. Specielt når man tager i betragtning, at de ting man på denne måde prøver at presse igennem ikke på nogen måde betyder en sikrere stilling hos den danske statskasse som Færøernes største kreditor. Snarere tværtimod.

Afsluttende vil jeg endnu én gang gentage, at vi anser din skrivelse af d.d. angående fiskernes indtægtsgaranti at være i strid med dine forrige breve ang. dette emne. Og fiskerne vil løvrigt på ingen måde lade sine vilkår bestemme af aftaler mellem den danske regering og landsstyret. Så meget er der dog tilbage af vores selvagtelse!

Med venlig hilsen

Óli Jacobsen
formand

TELEFON + (298) 1 1569
TELEFAX + (298) 1 8769
POSTBOX 58 . FR-110 TÓRSHAVN

Tað er eydnast FF at bota munandi um hesa skipan við skipanini við dagstudningi. Søgan var, at vit í gomlu studningsnevndini fingi umlagt teir gomlu kg-studningar til eitt ískoyti til inntøkutrygdina, beint áðrenn hesir kortini høvdu farið í søguna.

Stutt kann sigast, at í mun til lønarlagið annars er inntøkutrygdin økt við um 50%, soleiðis at tað er tryggjað fiskimonnum eina arbeiðaradagløn á landi fyri hvønn tús umborð, meðan trygdin frammanundan var um 2/3 av eini dagløn. Hetta hevur børt sera nógv um trygdina hjá fiskimonnum, tá teir hava verið niðri í aldudal-unum. Tað eru neyvan fiskimenn nakra staðni, sum hava verið so væl tryggjaðir á hesum økinum sum okkara.

Henda skipan hevur eisini verið mett so góð, at hon gjørdist ein av stóru spurningunum í samráðingum millum Føroyar og Danmark undir kreppuni, tá Føroyar bundu seg til, at inntøkutrygdin skuldi roknast undir einum fyri eitt heilt ár í senn. Hetta vildi púra oyðilagt skipanina og vildi merkt, at inntøkutrygdin kom ikki at vera galdandi fyri minstulønartúrar hjá fiskimonnum, um teir høvdu eina hampiliga inntøku restina av árinum. Hetta vildi verið at farið aftur til fyrst í 50-unum.

Trupulleikin var eisini tann, at nógvir av okkara politikarum einki høvdu ímóti hesi broyting.

Vit lögdu til brots ímóti hesi ætlan bæði móti føroyska og danska partinum í hesum máli. Hetta gjørdi vit lutvíst fyri at forða fyri nevndu avleiðingum fyri fiskimenn, men eisini fyri at forða fyri, at tað skuldi vera danska stjórnin, sum avgjórði lóg-gávu við fiskimonnum, sum var og er eitt sermál hjá Føroyum.

Sjálvt danski forsætismálaráðharrin, Poul Nyrup Rasmussen, var í frontinum í hesum máli. Hetta er ein longri og eisini spennandi søga. Men FF vann hendan bardaga bæði móti donskum og føroyskum myndugleik-

um. Nyrup vavdi seg inn í so nógvar mótsøgnir í hesum mál, og vit kærdu hann enntá til danska umboðsmannin. Hetta endaði við, at forsætismálaráðharrin mátti bakka í hesum máli fyri FF. Sigast kann, at hetta ein tann størsti sigur hjá føroyskum fiskimonnum, sum sanniliga hevur týdning enn í dag. Hetta avrik halda vit, at FF kann vera errið av. Hetta skuldi verið prógv um, at vit eru førir

fyri at verja fiskimenn, tá á stendur.

Men nú er hetta mál farið at spøkja aftur. So væl visjónsbólkur hjá lögmanni sum strategibólkurin hjá Vinnuhúsinum eru farin í hernað fyri snøgt sagt at avtaka alla skipan viðvíkjandi inntøkutrygd. Men vit eru ikki lagstir á boðini, og nú verður aftur boð eftir FF, og uppgávan er sum úlvur á skóg at berjast ímóti hesum áløpi á grundleggjandi rættindi hjá fiskimonnum.

Formaðurin

-Skriva: Ongin yvir og ongin við síðuna av Føroya Fiskimannafelag

6. apríl 1994
2. páskadag visti Útvarp Føroya at siga frá, at lögtingsformaðurin er til reiðar at broyta málsviðgerðina í tinginum, um t.d. Føroya Fiskimannafelag ynskir tað

Óli Petersen fekk eisini sítt burtur úr hesum máli. Løgtingsformaðurin er Lasse Klein.

København, den 11 NOV. 1994

Landsstyremedlem Olaf Jacobsen
Færøernes Landsstyre
FR-110 Tórshavn
Færøerne

Kære Olaf,

Hjertelig tak for vore gode samtaler i Tórshavn, der var med til, at jeg blev særdeles glad for at besøge Færøerne.

Jeg værdsætter ikke mindst den konstruktive, idérige og energiladede holdning, du lagde for dagen. Jeg håber, at vi ved de kommende forhandlinger kan nå frem til et katalytisk, fremadrettet bidrag fra dansk side.

På denne positive baggrund føler jeg ingen trang til og ser ikke behovet for at tage tråden op fra vor korrespondance mellem marts 1993 og til i sommer. Jeg er derfor enig med dig i dine udtalelser til pressen om, at denne sag kan lægges bort.

For god ordens skyld sender jeg ombudsmanden en kopi af dette brev, således at også han kan sende akterne i arkiv.

Med venlig hilsen

Poul Nyrup Rasmussen

Hetta er seinasta orðið frá danskari síðu í málinum um inntøkutrygd. Her váttað forsætismálaráðharrin, at hetta mál er tikið av skránni. Hervið er hann eisini sloppin burtur úr umboðsmannasakin hjá FF. Hetta er ein greiður sigur fyri føroyskar fiskimenn! Í næstu avtaluni varð kravið um inntøkutrygdina strikað í avtaluni millum Føroyar og Danmark.

Hetta er fyrsta av fyra brøvum, sum vóru send til danska forsætismálaráðharran í 1994. Alt hetta endaði við, at hann bakkaði og slepti kravinum um eina oyðileggjandi broyting í inntøkutrygdini hjá fiskimonnum.

Formansvalevni:

"Almennu Føroyar" skulu friðast fyrri FF-blaðnum!

Tann taktikkur, Dan R. Petersen hevur valt sær at gerast formaður í FF, er at niðurgera alt, sum verandi leiðsla í felagnum stendur fyrri. Grundleggjandi verður einki gjørt, meðan har tað verður gjørt nakað, er tað skeivt.

Tað "skeiva" er stílin ella "profilurin" hjá felagnum, sum hann kemur fram í FF-blaðnum móti teimum "almennu Føroyum".

Her skal stutt sigast, at endamálið við hesi skrivning hevur grundleggjandi verið at verja áhugamála hjá FF, fakfeløgum, og hjá

tí meiniga borgaranum, og herundir eisini fiskimonnum móti almennum rættarloysi.

Tann, sum fylgir við, veit, at rættarfatanin í politisku og umsitingarligu skipanini er á einum sera lágum støði. Eitt prógv fyrri hesum eru allar tær átalur, sum løgtingins umboðsmaður hevur givið almennum fyrisitingini fyrri teirra viðgerð av fólki. Hetta eru viðferðir, sum ofta eru beinleiðis skakandi, og sum ikki skuldu komið fyrri í einum rættarsamfelag.

Hetta eru somu royndir, sum vit hava. Tí er tað, at vit vísa á hesar grundleggjandi skeivleikar. Endamálið er at fáa "onkran" í almennum og politisku skipanini at taka hesar grundleggjandi trupulleikar upp. Men tað er eingin sum letst um vón.

Tískil er talan um eitt tvørpolitiskt fyrirtaksloysi á rættarøkinum. Tí ilskast "almennu Føroyar" um at mál um greið rættarbrót, sum vit kenna sum felag og sum umboð fyrri fiskimenn, verða hildin upp móti ljósinum.

Hesum vil Dan R. Petersen steðga, sum hann úttalar seg. Hetta vísir kanska størsta munin millum hugburðin hjá Dan og mær sjálvum.

Sjálvur eri eg uttanfyrri alla politiska skipan. Eg havi ongan áhuga í nøkrum politiskum flokki, har tað frá okkara sjónarmiði er ringt at síggja mun á nøkrum teirra.

Hóast tað hevur FF góð viðurskifti við myndugleikarnar á okkara øki við nógvum samskifti. Men har talan er um grundleggjandi skeivleikar, har tað

FF-blaðið er komið út regluliga 2. hvørja viku síðan 1991 og hevur so við og við vunnið sær størri og størri viðurkenning millum fólk. Tey eru nógv, sum halda blaðið vera tað besta í landinum, og tað gevur eisini samlaða fjølmiðlaheiminum eina størri breidd, enn hann annars vildi havt.

verður tosað fyrri deyvum oyrum, hava vit møguleika fyrri alment at gera vart við hesi.

Dan Petersen hevur verið tingmaður og varatingmaður í nógv ár. Tað sær út sum at hann í hesum máli hugsar sum ein politikari, sum eins og aðrir ilskast um, at FF ger vart við órættvísi, sum politiska skipanin hevur ábyrgdina av, og sum hann heldur ikki vil gera nakað við. Tað verður uttan iva ein lætti hjá teimum, um røddin á FF-blaðnum verður tept av einum av teirra egnu.

Hetta sigur, sum allar royndir eisini vísa, at tað er neyðugt at vera heilur har ein er. Antin má ein vera 100% FF-formaður og ikki taka atlit til politisku skipanini, ella má ein vera politikari. Tað ber illa til at hava eitt bein í hvørjum leirinum.

Tað er í hvussu er vist, at skulu "almennu Føroyar" fáa frið, so fáa tær enn lættari spæl í teirri vanvirðisligu viðgerð av borgarunum, sum vit hava sæð alt ov mikið til.

Formansevni friðar tey, sum vilja beina fyrri sjómannaskattinum

Tað, sum undrar mest, er, at eitt av teimum málum, sum vit hava havt frammi, og sum Dan Petersen heldur vera betur ógjørt, er "TV2-málið". Júst hetta mál er besta dømi yvirhøvur um, at stílin hjá FF og blaðnum í avgerandi málum er júst tann rætti fyrri at fáa úrslit, soleiðis sum tað er lýst aðra staðni í blaðnum.

TV2-málið snúði seg grundleggjandi um at verja áhugamál fiskimanna, í hesum forinum sjómannaskattin, móti sniðálopum frá "almennu Føroyum". Tær fingur so ella so gjøgnum TV2, og eisini aðrar danskar miðlar, ein tann maktmiklasta danska politikaran, Kristian Thulesen Dahl, formann í figgiarnevndini hjá fólkatungum og einum av stuð-

inum hjá stjórnini, at hóttu føroyskar myndugleikar við blokkinum grundað á júst skattaskipanina hjá sjómönnum.

Hetta er eitt tað grovasta álop á fiskimenn yvirhøvur frá "almennu Føroyum", sum kundi hugsast, og hetta var ein roynd at niðurseta tignina hjá føroyskum fiskimonnum, enntá uttanfyrri landoddarnar. Hetta er eisini í samsvar við tann hugburð móti fiskimonnum, sum teir føla hann frá "almennu Føroyum".

Tað eydnaðist FF við júst okkara stíli at fáa hesa hóttan afturtikna, so hon ikki kundi brúkast sum undanførsla hjá okkara heimligu myndugleikum at beina fyrri sjómannaskattinum. Ein undanførsla sum fleiri uttan iva

fegin høvdu viljað havt.

Tískil var úrslitið av hesum máli ein tann størsti sigur móti "systeminum", sum føroyskir fiskimenn hava vunnið. Heldur hánt um okkara royndir at verja fiskimenn Vit halda tað vera sera avdúkandi fyrri Dan Petersen, at hann letur hánt um hesa okkara roynd at verja júst hesa skattaskipan, sum er av so avgerandi týðningi fyrri fiskimenn! M.a. við at avdúka tað almenna undirgravingsvirksemi, sum fór fram í hesum máli.

Vit kenna fleiri, sum í sínum loynikamari takka Dan fyrri hesi sjónarmiði. Hetta er júst tey, sum á ein og hvønn hátt vilja beina fyrri trygdarskipanum hjá fiskimonnum.

Varð reseptin hjá Dan fylgd, vóru teir munandi nærri málum, enn teir eru.

Fiskimenn mugu vita, at tað er sera avgerandi fyrri teirra støðu, at tað ikki er minsti slingur í valsinum, tá tað ræður um at verja borg hjá teimum. At reka ørindi fyrri "fíggingdum"

hjá fiskimonnum kann í hvussu er ikki vera uppgávan hjá nøkrum, sum vil fiskimonnum væl.

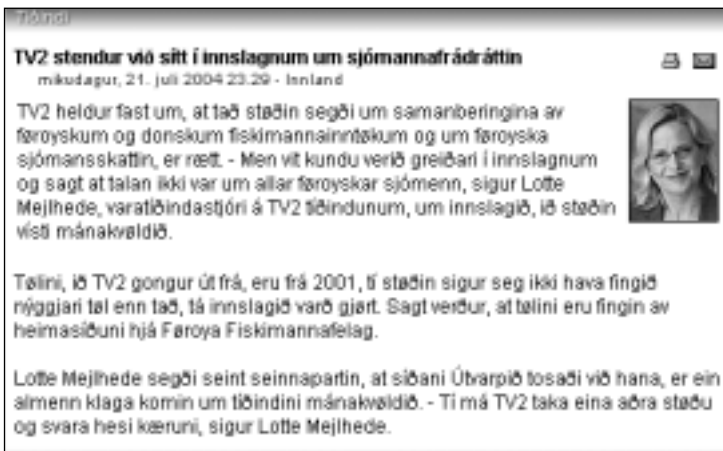
Hetta er ikki minst galdandi, nú hesi mál stinga seg upp aftur frá Vinnuhúsinum og visjónsbólki hjá lögmanni.

Vit hava longu gjørt bart móti teimum við at

vísa á, hvussu einstáttaðar teirra grundgevingar eru.

Vit vilja, mótsett Dan Petersen, til eina og hvørja tíð endurtaka TV2-málið, um tað snýr seg um at verja borg hjá fiskimonnum.

ó.

Tað stóð nógv á at fáa TV2 at bakka. Men so væl varð málið hjá FF undirbyggt, at teir at enda ikki sluppu undan. Tá bakkaði Thulesen Dahl eisini, og henda hóttan móti føroyskum fiskimonnum varð jarðløgð.

Business

Færøske fiskere forgyldt via skatten

En gruppe færøske fiskere er i flere år blevet forgyldt i kraft af særdeles favorable skattevilkår. Nu kræver formanden for Folketingets finansudvalg, Kristian Thulesen Dahl (DF), at regeringen tager det danske stats-tilskud til Færøerne på op imod en milliard kroner om året op til revision efter afsløringen af skattefesten.

14-15

Urimelig lønfest

Formanden for Folketingets finansudvalg, Kristian Thulesen Dahl, Dansk Folkeparti, kræver, at regeringen nu griber ind over for den færøske lønfest.

»Det virker helt urimeligt, at vi giver meget store tilskud til Færøerne, samtidig med at der er færøske fiskere, der skummer fløden med favorable skatteregler langt ud over, hvad danske fiskere har. Vi vil bede regeringen om at få et overblik over, hvor store værdier og overskud, der går til færøske fiskere. Vi vil også bede regeringen om at vurdere, om det ikke bør have konsekvenser for det danske tilskud og det danske skatteyderes betaler i dyre domme til Færøerne,« siger Kristian Thulesen Dahl.

bso@berlingske.dk

Hetta segði Kristian Thulesen Dahl fyrst við Berlingske Tidende og síðan við TV2. Her legði hann afturat, at blokkstuðulin til Føroyar skuldi vera høvuðsevnið næstu ferð tað skuldi vera forhandlað um fíggiararlóg.

Men Thulesen Dahl var ein so frægur maður, at hann dró fullkomiliga í land, tá vit fingur sannleikan fram. Síðan hevur hansara flokkur Dansk Folkeparti ikki grett at leggja seg úti føroysk viðurskifti.

Færøsk konsekvens

Færøernes finansminister Bardur Nielsen er træt af at høre på Kristian Thulesen Dahl, der er folketingsmedlem for Dansk Folkeparti og formand for Folketingets finansudvalg. Kristian Thulesen Dahls brødre i forhold til færingerne finansminister består i, at han øjensynligt har vovet at blandet sig i færøsk økonomi.

Der er sikkert mange i dansk politik, der føler med Baldur Nielsen, fordi de også tit og ofte kunne ønske, at Thulesen Dahl lukkede munden mere i end op. Ikke mindst fordi de fleste på Christiansborg kender til hans skarpe tunge i debatter, som han forbereder sig grundigere end de fleste på.

I dette tilfælde har den energiske og dygtigt populistiske Thulesen Dahl løbende stillet krav til den færøske økonomi som betingelse for fortsættelsen af det betydelige danske bloktilskud til øerne – på over 600 mio. kr. om året.

Senest har det bl.a. generet danske fiskere, at en skattelettelse til deres færøske kolleger betyder, at de tjener betydeligt flere penge, end de selv har mulighed for.

Det bør ikke kunne undre den færøske finansminister, at økonomisk overskud i Færøerne, der bruges på denne måde, vil blive brugt imod dem af de mange, der ikke mener, at pengene fortsat skal flyde fra Danmark til Færøerne.

Hetta er ein oddagrein í Holbæk Amts Venstreblad um somu tíð. Boðskapurin er tann sami. Væl hevur verið arbeiði.

Ágangurin móti fiskimonnum byrjar í juni 2004 aftaná eina ráðstevnu hjá Norðuratlantiska bólkinum á Christiansborg. Hetta er bert ein smakur av tónanum, sum var ein fullkomiliga niðurgerð av føroyska fiskimanninum. Innihaldið var tað sama í umrøddu tíðindasendingini í TV2.

Søgan um "Coronet"

Tann 11. november var bókin hjá Páll Kunoy um "Coronet" lögð fram á almennari samkomu í Ósaskúlanum í Klaksvík. Óli Jacobsen hevði eina framløgu í hesum sambandi, har hann lýsti hesa bók, hesa hending og segði nakað um fiskimannasøgu yvirhøvur. Hann takkaði fyrst fyrri, at hann var boðin við og segði síðan:

Eg vil byrja hesa framløgu við at greiða frá eini ferð, sum felagsstjórnin í Føroya Fiskimannafelag gjørdi til Íslands í 1999. Ein partur av skránni var at leggja kransar við føroysku fiskimannagravirnar í gamla kirkjugarðinum í Reykjavík, har manning á "Onnu", sum gekk burtur í 1924, og teir, sum vóru við "Acorn" og sum doyðu við ræðuligu karbidvanlukkuna í 1928, liggja grivnir.

Eg visti lítið og einki um søguna aftan fyri hesar gravir og fór tí at kanna hana. Tað vísti seg, at tað vóru liðin júst 75 ár, síðan "Anna" fór á land við Grindavík, og allir 17 menninir umborð druknaðu.

Eg segði onkrun av ættarfólkunum frá ætlanini at fara yvir til Íslands, og tað gingu bert fáir tímar, so var flogfarið til Íslands fullsett av ættarfólki hjá teimum, sum doyðu í hesum hendingum. Hesi vildu vera við til at minnstast teir, sum vóru farnir. Kransaleggingin gjørdist tískil eitt satt minningarhald, sum seint verður gloymt.

Ein sjón, sum enn stendur fyri mær, er tann 82 ára gamla konan, sum lá á knæ á grøvini hjá pápa sínum. Sum 7 ára gomul hevði hon sagt pápanum farvæl, og hon sá hann ongantíð aftur. Hon hevði alt sítt lív kent saknir av, at hon ikki fekk sagt honum rættiliga farvæl. Men hetta kundi hon gera nú – 75 ár seinni, og hon kundi fáa frið í sína sál.

Samleikin

Inntil tá hevði mítt arbeiði mest snúð seg um krónur og prosentir. Men tá gekk tað upp fyri mær, hvussu djúpt hesar hendingar stinga – heili 75 ár eftir, at tær eru hendar. Nakað tað sama upplivdi eg, tá vit árið eftir gjørdum ein túr til tað staðið á Suðurlandinum, har "Ernestina" fór á land í 1930. Her var ferðalagið eitt sindur øðrvísi, tí – sum øll vita – eydnaðist tað við bragðinum hjá Ziska Jacobsen at bjarga teim flestu av manningini. Men fleiri fórust, og her vóru eftirkomarar hjá bæði teimum, sum doyðu, og teimum, sum bjargaðust við í ferðini. Hetta var eins kensluborið fyri báð-

Páll handar Steinbjørn fyrsta eintakið av bókini.

ar bólkur.

Síðani havi eg brúkt heilt fitt av tíð til at fáa staðfest tað, sum eg vil kalla samleikan hjá okkara fólki. Hetta verður eisini gjørt fyrri at vísa á, at vælferðin hjá okkum og okkara børnum er ikki komin av sær sjálvum. Her hava fiskimenn og konur teirra heima lagt lív og heilsu til, og hetta má ikki gloymast. Ein háttur at heiðra forfedrarnar er tí at fáa teirra søgu skrivaða niður. Tí hava vit árliga bókaútgávur, sum kunnu varðveita hesa okkara søgu til eftirkomararnar.

Sjálvur royni eg eisini hetta eftir førimuni. Tað verður m.a. gjørt við at "lofta" søgum frá gomlum fiskimonnum og eisini frá teirra konum, soleiðis at vit kunnu fáa teirra søgur niðurskrivaðar, áðrenn tað verður ov seint. Í hesum førinum kann nevast frásøgnin hjá Andreas í Tarti í Oyndarfirði. Hann fyllir 100 ár 1. desember, og hann minnst so ótrúliga væl til. Hann minnst tey flestu av teimum feigdaródnarveðrunum,

sum vóru í undanfarnu øld, og sum kostaðu so mong mannlív. Júst frásøgnin hjá Andreas sigur eisini nakað um, hvussu týðningarmikið tað er at fáa slíkar frásagnir niðurskrivaðar, meðan tíðin er. Tað er ikki altíð, tað eydnast at bíða til viðkomandi er 100 ár og so rokna við, at hann enn minnst alt.

Ísland vandamiklari enn Grønland. Tað er heldur lógið at hugsa um, at so at siga allar vanlukurnar á sjónum, sum hava kostað allar manningini lívið, eru hendar undir Íslandi, har fleiri hundrað fiskimenn eru deyðir.

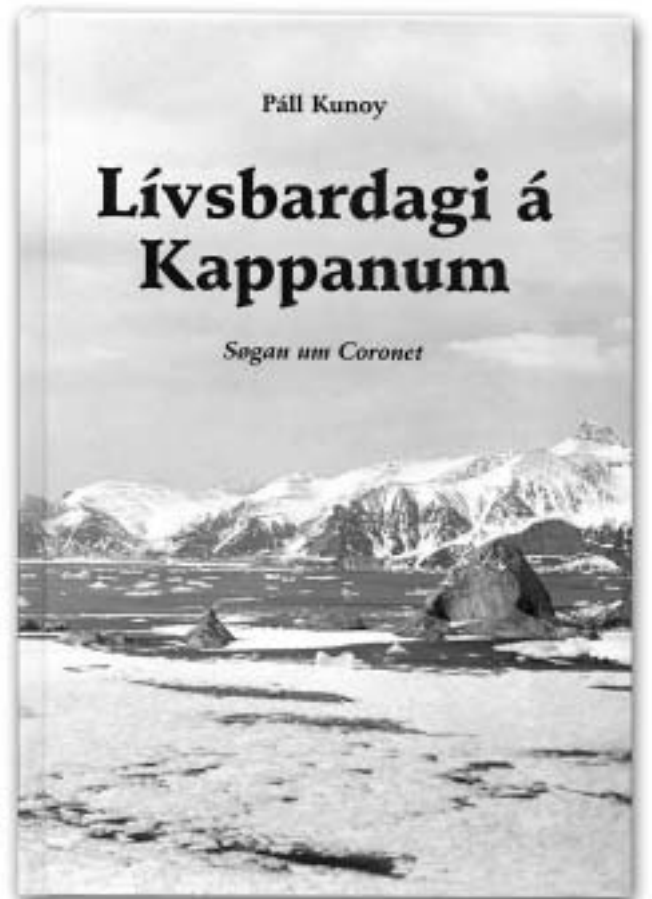
Undir Grønlandi er neyvnan nakað føroyskt skip farið við mann og mús, hóast farvatnið við Grønland verður roknað at vera munandi vandamiklari enn undir Íslandi.

Men tað hevur ofta staðið á gomlum nøglum. Tað sóu vit við "Blithsome" og "Coralu" í 1935 og so aftur við "Coronet". Tað vísti seg seinni, at skipini vóru á somu leið og tí eisini í sama illveðri.

Viðvíkjandi søguni um "Coronet" hendi tað, at "Coronet" fór at sigla heim, og alt gekk sum vant suður á Kappan. Tá fingur teir tveir sjógvar, sum soraðu alt á skipinum, og tað endaði so við, at skipið fór at reka undan vindinum vestur eftir, til teir endaðu í New Foundlandi.

Hanus í Mikladali. Eg havi verið so heppin, at eg kendi sera væl ein av manningini á "Coronet", sum var við hendan túrin. Tað var Hanus í Beiti, ættaður úr Mikladali, sum øll her vita um. Hanus var eitt deiligt menniskja, sum eg ofta vitjaði og prátaði nógv við, m.a. um ta longu sjúkralæguna sum tuberkulasjúklingur í heili 10 ár á Sanatoriinum. Alla hesa tíðina var hann bert eina ferð heima í Mikladali, og hann fekk bert eina ferð vitjan í Havn av pápanum. Soleiðis vóru umstøðurnar tá. Hann fekk tó aðra vitjan.

Tíverri kom eg ongan tíð at práta við hann um ferðina hjá "Coronet", men

Forsíðan á bókini.

tá hann doyði í 2003, fann eg okkurt tilfar fram, sum eg fegin vil lesa upp:

"Í 1935 var Hanus við "Coronet". Fyrstu túrarnar fóru teir til Íslands. Tann fyrra av hesum túrum var tann tá 97 ára gamli Eliesar Sørensen, sum eisini var ein av mínum vinum, skipari. Hann gav Hanusi sama skoðsmál longu sum ungur drongur, sum vit onnur hava givið honum seinni, at hann var eitt heilt serligt menniskja.

Men Hanus var eisini við tann minniliga túrin við "Coronet", tá teir, eftir at hava mist stórmastrina, róku á havinum í 13 dagar, til teir komu til New Foundlands. Hanus var tann seinasti eftir av teirri manningini, sum fór tá.

Í eini frásøgn hjá skiparanum, Viggo Joensen, um hendan túrin, sigur Jóan Karl, pápabeiggi Viggo, m.a. um Hanus:

Um 8-9 tíðina tað eina kvøldið, meðan Hanus í Mikladali stendur og stýrir, kemur eitt ræðuligt brot. Fyri honum sá tað út, sum sjógvurin

kom heilt upp til kross-træið. Hann leyp niður undir og fældi, at hann fekk leytaran tvørtur um seg. Síðan kom sjógvurin aftaná og skolaði hann heilt inn í skiparakamarið.

Vit vistu ikki betri enn, at nú vóru vit farnir, og eg sigi við Hanus, at eg vildi sleppa upp á dekk-ið. Men hann bað meg bara standa stillan, tí nú vóru vit farnir, men vit vóru frelstir.

Hetta sigur nakað um ta sálarstyrki og sterku trúgv, sum merkti Hanus longu tá, og sum var eitt eyðkenni fyri hann alt lívið. Hetta vísti hann eisini í sínum gerandisdegi.

Í hesum førinum komu menninir aftur í øllum góðum. M.a. tí teir funnu hjartað á dekspumpuni á dekkinum – tað kundi eins væl verið farið fyri borð eftir sjógvin, teir fingur.

Hans Christian og Jógvan

Tað vísir seg, at tað eru nógv avvarðandi til slíkar hendingar so langa tíð aftaná. Ein av hesum er granni mín Andrea á Dul, ættað úr Kunoy. Pápi og beiggjar hennara Hans Christian og Jógvan vóru við "Coronet". Andrea var 10 ár, tá hendingin fór fram, og hon minnst væl, hvussu tey bíðaðu og bíðaðu eftir, at skipið skuldi koma. Tey visti jú, nær skipið var farið at sigla heim, og nær tað tí kundi væntast at koma. Tey høvdu nærum mist alla vón, tá gleðið komu til Kunoyar, at skipið kortini var komið til lands.

Pápin tosaði ikki nógv um hendingina. Men hann

Solborg Joensen er einkja, svigerinna og verdóttir til trýggjar av manningini. Hon avdúkaði modelið av "Coronet", sum Hans Jacob Fuglø hevur gjørt.

Astrid Gerðalíð saman við Malenu Purkhús, sum er einkja eftir Julius Purkhús, sum var ein av manningini á "Coronet".

Frá vinstru síggja vit John David, Adrian og Deboru, sum eru ommubørn hjá Solborg. Uttast t.h. er Halgerð, vinkona Deboru.

Harry Steinberg.

hevði eitt minni um hana alt lívið. Hann var nevnliga í koyggjuni, tá fyrri sjógvurin kom, og ankar-keitan varð slongd úr ketukjallaranum upp í lugarið. Ketan rakti hann í andlitið, tað var vorðið sum útpurring, og hann fekk eitt arr av hesum snuddi, sum hann hevði alt lívið.

Andrea fortelur eisini frá um beiggja sín Jógvan, sum bert var 15 ára gamal. Hendingin hevur ikki verið minni skakandi fyri ein so ungan drong. Hann spurdi pápa sín í heilum: "Nær koma vit heim til mammu?" Jú, ein slíkur drongur slapp at royna seg. Upp í hesa søgu hoyrir eisini tað, at minni enn trýggjar mánaðir eftir, at Jógvan endiliga var sloppin heim til mammu sína, doyri hon 3. jóladag av meslingum. Mamman hevur tiskil verið deyðasjúk á jolum. Hon hevði fingið smittuna frá meslingagrindini í Gøtu fyrst í desember mánaði.

Tað er torført at lata vera við at hugsa um, at tað, sum hesir menninir upplivdu, man hava verið nakað tað sama sum hjá øllum teimum fiskimonnum, sum ikki bóru boð í bý. Teirra skip hava iva-leyst fingið ein sjógv og

eftir styttri ella longri tíð er skipið sokkið, og manningin hevur verið í somu neyðarstöðu sum manningin á "Coronet" var í, soleiðis sum hetta er greitt frá í hesi frásøgn.

Vitjanin í New Foundlandi

Vit hava eisini havt frásøgnina hjá Páll um hansara vitjan í New Foundlandi í FF-blaðnum í 2001, nr. 242 – er eisini á okkara heimasíðu, har Páll var og vitjaði tey, sum tóku ímóti tí illa tuskaðu manningini, tá hon kom hagar seinast í september 1935. Hóast 65 ár vóru liðin, so var hetta ein hending, sum fólk framvegis mintust. Tá kundu føroyingar og – inntil tá – fremmandir Ný Foundlendingar sameinast í hesum minnum í einum slagi av lagnum felagsskapi. Hetta er kanska ein tann besti parturin av søguni. Tað er ein stuttligur partur av hesi søgu, at ein av teimum, sum tók ímóti teimum í 1935, nøkur ár seinni varð uppkallaður í Føroya. Hesin var Harry Knee. Palli Steinberg átti tá bert dótur, men hann lovaði, at fekk hann ein son skuldi hann kalla hann Harry eftir Harry

Knee! Hetta hendi eisini, og Harry Steinberg var eisini við á samkomuni.

Konurnar

Við eitt slíkt høvi eiga vit eisini at minnst tær kvinnur, sum lögdu rygg til, meðan menninir vóru burturi. Tær fingur seg vanliga eisini royndar, og ikki minst, tá ið maðurin ikki kom heim aftur. Tað eydnast teimum altíð at fáa heimið undan við hjálp frá Gudi og góðum fólki. Hesar kvinnur eru tær stóru hetjurnar, sum eisini høvdu uppiborið sín minnisvarða, sum gamla kempan, Símun á Syðradali, mælti til fyri nøkrum árum síðani í eini blaðsamrøðu.

Tað er sera stuttligt at síggja 86 ára gomlu Solborg Joensen her í dag, nú hon hevur avdúkað modelið av "Coronet". Solborg er eitt sera gott umboð fyri okkara sjómanna- og fiskimannakonur. Umframt at vera verdóttir flaggskiparan á "Coronet", var hon eisini sjómannskona. John, sum hon seinni giftist við, var við "Coronet" hendan túrin saman við beiggja sínum Viggo. John var sjómaður alt sítt vaksna lív, og Solborg eigur synir,

sum hava verið fiskimenn. Harafturat eigur hon ein hóp av beiggjum, sum vóru av kendastu fiskimonnum. Alt hetta sambandið við sjógvinn var jú vanligt fyrr. Hetta hevði eisini vanlukkuligar fylgjur, tá skip gingu burtur, og konur misti mann, synir og beiggjar.

Umstøðurnar er broyttar, og tað eru ikki nógvar slíkar havsins dótur eftir, men Solborg er ein teirra, sum eg havi havt gleðina av at hava kent so at siga alt mitt lív, og er hon eitt virðiligt umboð fyri okkara sjómannakvinnur.

Annars minnst Solborg, sum var 15 ár tá, hvussu tað varð bíðað eftir at frætta frá "Coronet". Hon minnst, hvussu Sára – systir Palla og Kerstad, sum vóru við "Coronet" plagdi at koma heim til teirra í síni neyð, tí einki var frætt. Í hesum førinum endaði bíðingin við gleði. Men bíðing við minni og minni og at enda ongari vón var lagnan hjá mongum føroyingum í hesi tíðini.

Solborg sigur eisini, at John hevði lítlan hug at prátta um hesa hendingina, so vánalig vóru minnini, og er hetta vanligt hjá fólki, sum hava verið úti

fyri ræðuligum upplivingum. Hetta var eisini galdandi fyri Ziska Jacobsen, sum var við "Ernestinu".

Gott íkast til okkara fiskimannasøgu Um bókina kann annars sigast, at hon er ikki rúgvismikil. Hon er løtt og lesilig, og í henni eru nógvar forvitnisligar myndir, summar av teimum eru ókendar. Myndir eru av allari manningini. Bókin sigur frá einum kendum parti av okkara fiskimannasøgu.

Eg haldi, tað vera sera gott at hava fingið hana skrivaða í heilum líki. Hon kundi eisini verið nýtt í skúlunum til at kunna næmingarnar um umstøðurnar hjá forfedrunum.

Tað er spell, at einki innihaldsyvirlit er í bókini. Tað hevði gørt tað lættari at funnið runt í bókini.

Stutt sagt er bókin eitt óført klípi í okkara fiskimanna- og siglingarsøgu. Sum tað skilst hevur Páll ætlanir um aðrar frásagnir. Hann skal bara leggja í vaði. Vit fáa ikki ov nógva av slíkum.

Tað er týðningarmikið at vit fáa okkara sjómannasøgu so fullfíggaða sum

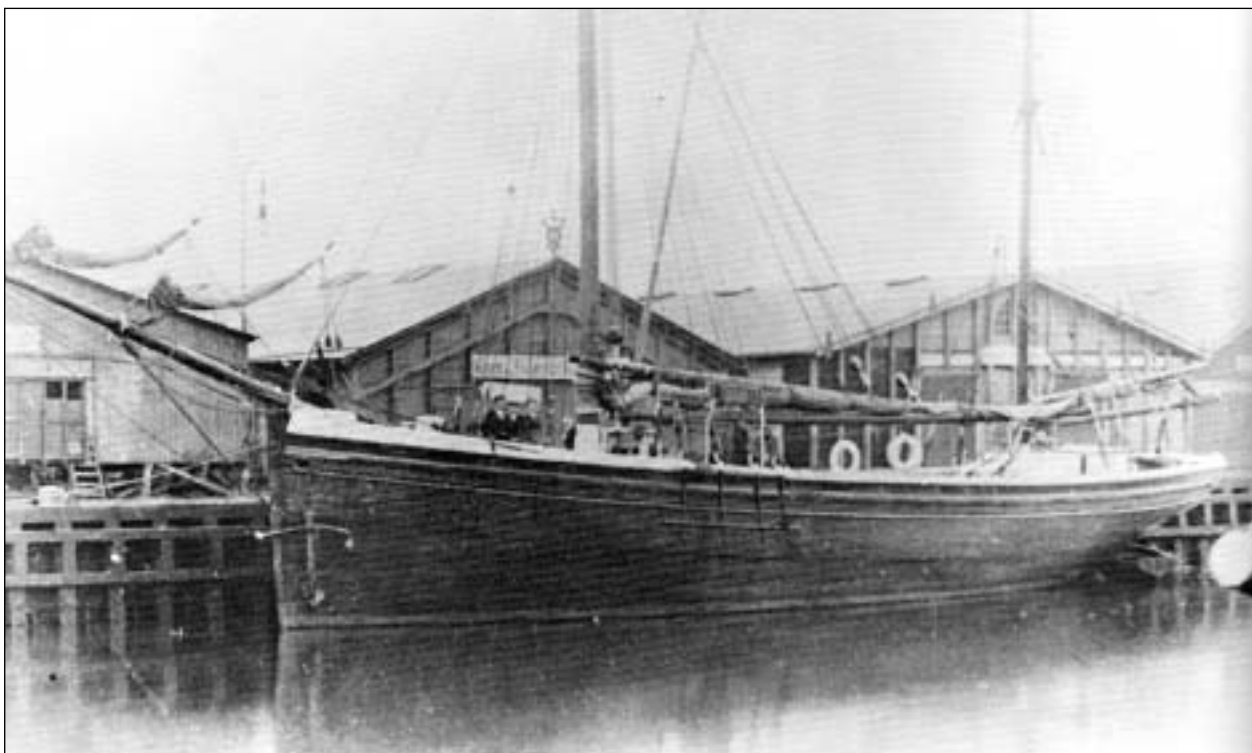

Palli Steinberg kallaði sonin Harry upp eftir Harry í New Foundlandi.

gjøriligt, og her er nóg mikið at triva í. Tí er eisini nóg mikið hjá øðrum at fara í holt við.

Hans Jacob Fuglø má heldur ikki gloymast Hans Jacob Fuglø hevur gjørt modelið av "Coronet", og er hetta eitt av teimum 25 modelskipunum, sum hann hevur gjørt. Hetta eigur hann eisini tøkki fyri.

Modelskeppsmíð er eisini eitt sera virðismikið íkast at minnst skipasøguna, og eitt slíkt modell kann siga munandi meira enn ein mynd. Ikki minst hevur hetta týðning í frálærni til tey ungu.

Tað eru ikki nógvar myndir av "Coronet", men hendan myndin er frá tíðini, tá hon framvegis hoyrði heima í Svøríki.

Harry Knee, sum var ein av teimum fyrstu at taka ímóti manningini á "Coronet", sum varð uppkallaður av Palla hjá Ólaku, sum var við.

Úr 95 ára søguni hjá FF:

Bardagin fyri skattaskipanina hjá sjómonnum

FF hevur í mong ár stríðst fyri eini serligari skattaskipan fyri fiskimenn. Hetta eydnaðist í 1997, og var hetta eisini ein framúr sigur.

Síðan tá hevur uppgávan verið at verja borg. Tað hava nógvar kreftir verið úti um seg her. Tað er bert neyðugt at minna um TV2 málið, tá henda tíðinda-støðin úr Føroyum bar skeivar upplýsingar um inntøku- og skattaviðurskipti fiskimanna við tí endamáli at fáa hesa skipan í ringt ljós. Grundað á hesi skeivu tíðindi kom ein av flokkunum aftanfyri donsku stjórnina, Dansk Folkeparti, við hóttnan um skerjing av blokkinum, um ikki hesir rættindi hjá fiskimonnum vórðu skerd.

Tað eydnaðist okkum at fáa TV2 at taka hesi tíðindi aftur og harvið datt henda hóttnan burtur, sum eisini er váttað av avvarðandi politikari. Hetta var eisini ein stórsigur, sum so avgjørt ikki var sjálv-sagdur. Her máttu vit gera bart, so tað munaði.

Men nú spókir hetta mál aftur við somu bólkum, sum vilja avtaka inntøkutrygdina. Eisini her mugu vit verja borg, sum vit hava gjørt.

Tað eru eisini onnur dømi um, at vit hava ávirkan á hesum øki. Tá sitandi samgonga varð skipað, vóru avtalaðar stórir skattalættar yvirhøvur.

TV2 tíðindini um fiskimannafrádráttin afturtikin

Aftaná at kærnan var send til Pressenævnet vórðu tíðindini afturtikin, sum tað sæst í tí tíðindaskrivi, sum varð sent út 21. august bæði á føroyskum og donskum:

Tann 19. juli hevði danska stöðin TV2 tíðindi um skattaviðurskipti hjá føroyskum fiskimonnum, har tað m.a. varð sagt:

Fiskerne på Færøerne har kronede dage. Det betyder, at en ufaglært færøsk fisker på de store både har kr. 664.000 om året i løn efter skat, hvorimod en tilsvarende dansk fisker får ca. det halve.

Den store lønforskæl skyldes, at de færøske fiskere, med det danske bloktilskud i ryggen, har skattefordele, som de danske fiskere ikke har.

FF lærði til TV2 um hesi tíðindi, sum einki samband høvdu við veruleikan. Samstundis góvu vit eina drigva frágreiðing um veruliga viðurskiptini á okkum.

Tá vit ikki hildu, at tað gekk nóg skjótt at avgreiða kærna, lærdu vit viðari til Pressenævnet. Hetta stíg skundaði undir viðgerðina hjá TV2, og eftir samband millum TV2 og FF er málið endað við, at TV2 leygarkvældi 21. august í tíðindasendingini kl. 19 hevði hesa rætting:

RETTELSE:

I et indslag mandag 19. juli sagde vi, at fiskere på Færøerne tjener cirka dobbelt så meget som deres kolleger i Danmark - på grund af store skattefradrag, finansieret af bloktilskud fra Danmark. Den beskrivelse holder ikke. Der er nemlig meget store udsving i fiskernes indtjening, både her og på Færøerne - hvorfor man ikke kan sammenligne deres løn og skat, som vi gjorde. Det var, så at sige, en torskedom fejl - og vi beklager.

Samstundis hevur Føroya Fiskimannafelag fingið eina fræboðan frá tíðindastjóranum í TV2, Mikkel Hertz, har hann m.a. sigur:

Lad mig med det samme fastslå, at det indslag om færøske fiskeres indtægts- og skatteforhold, der blev bragt i TV2/Nyhederne den 19. juli, ikke skulle have været bragt i den form, det havde.

Men samstundis varð avtalað innanhýsis í samgonguni, at fiskimenn ikki skuldu fáa bæði í "posa og

sekk". T.v.s. teir skuldu ikki bæði varðveita sína skattaskipan og fáa fullan skattalætta.

Tað skal sjálvsagt sigast, at víst eru tey 15% farin niður í 14, og hámarkið er lækkað kr. 500.000 til kr.

470.000. Men meira er ikki hent, og eiga vit saktans part av æruni fyri hesum.

Úr Dimmalætting fyrst í 2005

Ynskir Óla tillukku við sigrinum

Sjómannafrádráttur: – Tá man av eini ella aðrari grund hevur mistikið seg, so eigur man eisini aftaná at vera maður nokk til at viðganga mistakið. Formaðurin í fíggarnevndini hjá danska fólkatíðinginum, Kristian Thulesen Dahl, fekk skeivar upplýsingar um føroyskar sjómenn undan innslagnum í TV2, tá hann gjørdi viðmerkingar til føroyska sjómannafrádráttin.

HILMAR SIMONSEN
hilmar@dimma.fo

Tá formaðurin í fíggarnevndini hjá danska fólkatíðinginum, Kristian Thulesen Dahl, í fjør gjørdi viðmerking til donsku sjónvarpsrásina TV2 um føroyska sjómannafrádráttin, loypti tað øði í nógvar føroyingar og serliga formannin í

Føroya Fiskimannafelag, Óla Jacobsen.

Føroya Fiskimannafelag gjørdi bart og stevndi TV2 inn fyri Fjølmiðlaetiska Ráðið fyri at hava borið villleiðandi tíðindi um inntøkuviðurskiptini hjá føroyskum sjómonnum, og hetta endaði við, at TV2 mátti taka tíðindini um føroyska sjómannafrádráttin í seg aftur og viðganga, at innslagið varð

gjørt á skeivum grundarlagi.

Kristian Thulesen Dahl, sum í hesum døgum er í Føroyum saman við limum sínum í fíggarnevndini hjá danska fólkatíðinginum, segði tá við TV2, at tað ikki bar til at senda blokkstuðul til Føroya, um hann skuldi brúkast til at geva føroyskum fiskimonnum skattalætta, sum frammanundan vunnu nóg meiri pening enn teirra donsku starvsbrøður.

Tá Dimmalætting hitti Kristian Thulesen Dahl á Hotel Hafnia, har danska sendinevndin hevur hildið til, spurdu vit hann, hvørja mein-ing hann hevur til henda spurning í dag.

Grundað á skeivar upplýsingar

Kristian Thulesen Dahl sigur: – Eftir at innslagið var sent í TV2, má eg ásanna, at samanberingin millum føroyskar og danskar fiskimenn, sum eg var blivin presenteraður fyri undan innslagnum, var skeiv.

– Tað havi eg fingið skjálprógvað fyri síðani.

Hann leggur dent á, at tá tíðindini vóru grundað á skeivar upplýsingar um lønarviðurskipti hjá føroyskum fiskimonnum, so var tað í veruleikanum ikki føroyska sjómannafrádráttin, hann gjørdi viðmerkingar til í innslagnum hjá TV2.

Hann sigur seg fegnast um, at skeivleikin bleiv rættaður, og undir vitjanini í Føroyum í vikuni hevur hann eisini hitt Óla Jacobsen, formann í Føroya Fiskimannafelag.

– Eg nýtti høvið at taka í hondina á Óla og ynskja honum tillukku við sigrinum, heldur Kristian Thulesen Dahl fyri.

Hevur man mistikið seg, so eigur man eisini at vera maður nokk til at viðganga mistakið, heldur hann. Og at talan var um mistak, ivast Kristian Thulesen Dahl ikki í.

– Tað hevur TV2 síðani innslagið viðgingið, og tað havi eg eisini viðgingið, sigur hann.

Leggja upp fyri eftirsleipi

Hann heldur tó fast við, at meiningin við blokkstuðlinum, sum Føroyar eins væl og

onnur øki í danska ríkinum fáa, hevur til endamáls at útjavna tann ójavnna, sum er í livistøðinum í teimum ymsu økjum.

Hann kallar hetta fyri at leggja upp fyri tí "eftirsleipi" í bruttotjóðarúrtøku pr. íbúgva, sum tey fátækaru økini hava í mun til tey ríkaru.

Eru ta betri økonomisk viðurskipti í Føroyum enn í Danmark, so gevur tað ikki mein-ing at lata blokkstuðul, heldur hann fyri.

Hann heldur tað annars ikki vera nakað skeivt í, at bæði føroyingar og danir gera viðmerkingar til viðurskipti hjá hvørjum øðrum, tí, sum hann sigur, so eigur eitt og hvørt samstarv at byggja á álit til hvønn annan, og tá er tað skeivt ikki at tora at gera viðmerkingar og onkuntið at finnast at viðurskiptum hjá hvørjum øðrum.

– Tað gera føroyingar av og á móttvegis dønnum, og tað eiga vit eisini at gera móttvegis føroyingum, hóast nógvir danir aftra seg við at gera tað, sigur hann at enda.

Samrøða við Andreas í Tarti – 5. partur:

Tríatíárini vóru vanlukkulig,
og so kemur kríggiðAt taka úr
blaðnumSíðurnar 9, 10,
15 og 16 eru
samanhangandi
og kunnu takast
úr blaðnum

Vit fylgja framvegis lívinum til sjós hjá Andreas. Hetta er ikki minst spennandi, tá hann fer at sigla fyrri amerikanarar í Íslandi undir krígunum. Men ein serlig stórhending er í hesum tíðarskeiðnum, og tað er at Andreas giftist við Malfrid. Nú byrjar eitt heilt annað lív!

Hesin parturin er samstundis ein serlig føðingardagsheilsan til Andri-

1942. Útróður og sigling undir krígunum. Nú koma vit til 1942. Tá biði eg Jens av Reyni um at skaffa mær ein kjans. Systir mín tænti hjá honum, so eg kom nokk so nógv inn har, tá eg gekk uppá skúla. Eg sleppi so við Streymoynni. Ein lambamaður, Sámál Jákup Lamhauge, førdi hana, og bestimaður var Alfred Olsen í Grund í Søldarfirði. Per Højgaard, á sjómansheiminum, var við. Tað gekk gott, vit vóru tveir túrar í Íslandi, á Hornafjørðinum. Eg haldi, at vit seldu 2.000 pund, i hvussu er fortjenti eg 2.000 kr. fyrri hvønn túrin sum dekkari. Hetta var stór inntøka tá, so eg var undansloppin fíggarliga.

Eg eri nú heima um summarið. Vit áttu ein stóran bát, eitt 10 manna-far, tað vóru fáir slíkir bátar tá. Vit róðu út hetta summarið og avreiddu á Hellunum, har Petur Johannesen keypti fisk fyrri Pidda, Sámál P. Petersen jun. í Fuglafirði. Millum aðrar avreiddu gjáarmenn eisini á Hellunum. Fiskurin varð so førdur til Fuglafjarðar, har hann var

umskipaður í skip, sum fóru til Bretlands við honum.

Eg kann nevna her, at í 1940 vóru vit inni á Siglufjørðinum við "Isabellu", og eg kom at práta við ein íslending, sum hevði eina trillu, sum opnir útróðrarbátar verða kallaðir í Íslandi. Hann skuldi skifta motor og fáa sær ein amerikanskan. Eg bað hann selja mær tann gamla motorin, sum var svenskur. Sámál Andrew Midjord í Fuglafirði arbeiðdi í smiðjuni á Siglufjørðinum. Vit kendust væl, og eg bað hann taka motorin heim við, tá hann kom, tí hann stóð framvegis í bátinum, tá eg fór haðani. Hetta var ein

deiligur motorur, hann kallaðist Karl Erik. Hesin motorur gjørdi sítt til, at summarið hildnaðist so væl.

"Karin"

Á heysti 1942 var Justines í Oyndarfirði biðin um at føra "Karin" yvir til Vestmannaoyggjar, og eg fór við. Har vóru bert oyndarfirðingar við. Justines var skipari, og Mourits Petersen bestimaður. Hann hevði siglt við Justines við Silver Lining. Teir, sum annars vóru við, vóru umframt meg, Petur Joensen í Mórastovu, Petur Ejdesgaard (á Marknagili), sonur Justines, og Frits Joensen. Vit høvdu sand til barlast, og sum vanligt tá teir sýna skipið, taka teir tann smala plankan burtur úr síðunum. Tað høvdu teir gjørt, men ikki neglt nakran aftur, og tí lak hon so illa. Teir høvdi riggað hana til í Klaksvík. Tað var ráðin, og eg haldi breiðfokkuna av Liljuni, sum hon var útgjörd við. Vit verða sleipaðir út um oyggjar av "Øger" hjá teimum á Seglhúsinum. Tá vit koma vestur fyrri Mykines, nú verður hildið skipsráð. Hon lak so mik-

as, sum verður 100 ár 1. desember. Vit koma ikki at kennast fyrr enn hann var 99 ár, men vit rokna okkum sum vinir kortini. Tað hevur verið at sonn frøði at hava skrivað hesa røðina frá hansara lívi, sum enn ikki er liðug. Menn sum hava verið saman við honum geva Andriasi tað allarbesta ummæli. Hann er raskur, røkin og sera góður at vera saman við.

ið illa, at Justines vildi ikki einsamallur hava tað ábyrgd í krígstíð við ongum motori. Vit tosaðu so saman. Vit vistu, at fóru vit inn aftur, so slapp hon ikki út aftur. Tað sá eisini út sum, at tað var byrjað at fríska upp eystaneftir. So vit vóru allir samdir um at halda fram. Hann, sum skuldi hava Karina, átti ein trolara. Ætlanin var, at hann skuldi sigla eystur eftir ímóti okkum. Vit skuldu sigla stytstu leið yvir, og tað var móti Horninum. Tá vit eru komnir hálva leið, nú stillir av. So tú kann ætla, hvussu hetta hevur verið í ringastu krígstíð og við ongum motori. Men so frískaði hann upp eystaneftir, og so varð breiðfokkan heysað. Nú gekk hon sum ein røvari, so tað var skjótt, at vit komu vesturyvir. Vit mottu bátinum, sum kom ímóti okkum, í Portland í Meðalandsbuktini. Men vit blivu við at sigla heilt til fjallasjógvinn, áðrenn hann tók okkum uppá sleip. Tað var ikki neyðugt fyrr. So koma vit inn í Oyggjarnar, og teir seta hana beinanvegin uppá sandin. Eg og Justines fóru til Reykjavíkar nakr-

ar dagar aftaná við umrødda báti, sum skuldi onkur ørindi hagar. Hinir fóru eftir umborð, og teir arbeiðdi uppá at tetta skipið, til teir fóru heim aftur. Eg, Justines og Petur blivu eftir í Íslandi. Justines fór sum skipari umborð á "Turid", teirri sluppinini sum var leigað til amerikanarar.

Fór at sigla fyrri amerikanarar. Eg fekk kjans við einum íslenskum báti, "Akurey", sum sama reiðarið átti, og sum sigldi fyrri amerikanarar á Hvalfjørðinum millum skipini í øllum tí flotanum, sum har var. Skiparin var íslenskur. Hetta var sami maður, sum fann líkið av kokkinum á Nólsoynni, sum fórst í 1934. Kokkurin var Bernhard Hendriksen, hvørs søgu vit hava greitt frá, og hvørs áhugaverda dagbók frá 1930 vit hava prentað her í blaðnum.

Vit eru inni á Hvalfjørðinum og sigla út frá einum amerikanskum móðurskipi, sum var 35.000 t. til stóddar. Øll skipini sum sigldu fyrri amerikanarar og bretar høvdu boyu at liggja við. Her savnaðu

amerikanarar allan flotan, áðrenn teir fóru til Bretlands at gera innrás í Normandínum í 1944. Har lógu trý slagskip inni, tvey fóru amerikansk, meðan admiralskipið var bretskt, tað kallaðist "Duke of York". Tey amerikansku kallaðust "Alabama" og "South Dakota" eftir statunum av sama navni. Eg var eisini við til at føra ammunið umborð á slagskip. Har var ein dokk, har eisini fóru kavbátar. Tað var eisini hópur av tangum á landi, og teir vóru eisini á annan hátt væl útgjörður. Høvdu teir tørv á tí, kundu teir gera mjørka, so einki skuldi siggjast. Undirvatnsbumbur var eg við til at føra í land og eisini onkran kampbil, men teir vildu ikki brúka spælið til tað. Tað hevur kanska verið ov vandamikið, um okkurt hendi. Hetta lætti sum rímligt er ikki um.

"Akurey" var ein bátur uppá 100 tons av teimum gomlu norsku línubátunum. Nú er tað, at teir stríðast við at fáa eina djúpvatnsbumbu uppá land. Amerikanararnir sóu gott út, men teir fóru ikki serliga sterkir, og teir kláraðu tað ikki. Men tað, sum teir ikki kláraðu, tað kláraði skiparin einsamallur. Tað vóru ræðuligar kreftir, sum hann hevði.

Vit fóru eisini torpedoir, tað passaðu tvær eftir dekkinum. Hóast hesa vandafulla last fóru vit ongantíð ræddir fyrri, at alt fór í luftina. Her merktist einki til týskararnar. Tað hevur verið ov langt at flúgva hjá teimum, og tað varð eisini girt so fyrri, at fremmandir kavbátar sluppu ikki inn. Hesar girðingar vóru opnaðar hvørja ferð, vit komu og fóru. Eg plagdi at vera umborð á móðurskipinum í biograf. Hetta var sera spennandi. Minnst einaferð vit gingu tvørtur um ein kavbát fyrri at sleppa umborð. Tað var eitt øgi-

Hedvig (1904-1934) er elst av systkjunum hjá Andriasi. Hon giftist við Tummas Johan Jacobsen úr Vági. Her siggja vit tey bæði.

Jákup Kristoffur hjá Gudda, Hendrik í Kinn, Hans (1905-1957), beiggi Andrias og aftanfyrri John hjá Gudda.

Framhald á næstu síðu

ligt oyðsl hjá amerikanar-unum. Teir fórdur vøru millum land og skip á flakum. Nógv av tí var alt slag av frukt. Súrepli og appilsinir vóru úr Kalifornía. Teir plagdu at blaka til okkara, tá teir lossaðu, og tað sum lá eftir í lastini, tað áttu vit. Eina ferð fórdur vit vóru umborð til russarar, sum jú vórðu hjálptir av amerikanarum móti týskarum. Minnist einaferð, at teir lossaðu sjálvir, tá var tað leykur, teir fórdur umborð. Teir ótu tað, eins og vit eta súrepli.

Einaferð vórðu fórdar tunnur við eggjapulvur. Tær brotnaðu, og tað blivu dungar bæði í lastini og á dekkinum. Teir lempaðu tað fyrri borð, meðan vit royndu at koyra eitt sindur í biskuitkassar at nýta til pannukøkur. Eg hevði ein kassa í land til systir mína, sum búið í Reykjavík. Hetta var eitt kvett, tí tað kostaði nógv ar pengar.

Eg var á Hvalfjørðinum tað veðrið, tá "Gracie" forlisti við sjei monnum fyrst í 1943. Tað var merkiligt, at tað vóru bert tvey skip millum londini tá, hitt var "Loyntanturin", tí vanligar vóru tey nógv fleiri. Veðrið var forferdilig. Vit lógu í lívd inni á Hvalfjørðinum.

Vanlukka við "Tormóð"

Tað var so ússaligt undir kríggnum í Íslandi. Teir høvdu ein passagerbát sum sigldi frá vesturlandinum til Reykjavík. Hann kallaðist "Tormóður", var bygdur í Onglandi í 1919 úr eik og hevði 150 hestar dampmaskinu. Hann var keyptur til Íslands í 1939 og brúktur sum driftari eftir sild. Í 1942 var hann keyptur til Bildudal, og tá høvdu teir sett ein stóran motor, 240 hk Lister, í hann.

"Tormóður" kom av Bildudali í hesi somu ódnini 18/2 1943. Hann fór at leka, men hann hevði samband við Reykjavík alla tíðina. Eg haldi, at tað vóru 31 fólk umborð, herav var manningin 7. Har vóru kvinnur og børn, tey flestu úr Bildudali. Tað lógu armaðir trolarar inni á Reykjavík, og teir høvdu sær ikki út, so ringt var veðrið. Báturinn náddi inn móti Skagen, tá var stutt eftir til Keflavíkar, og har funnu teir lík og vrakpotti. Hetta var syrgiligt. "Tormóður" var annars eitt líknandi skip sum "Mary Margreth".

Vit vóru komnir frá móðurskipinum, men kundu ikki leggja at boyuni, so ringt var veðrið, so

Malfrid, Andrias saman við elstu dótrini Bjarnhild, f. 1944.

vit máttu bert liggja og andøva.

Edvin Thomsen, nólsoyingur í Havn, kemur so yvir at føra "Thurid" í staðin fyrri Justines. Edvin var ein skilamaður. Hann hevði verið skipari á "Sannu", tá hon var í Amerika og hevði eisini verið sensorur við sjómansskúlan í Havn.

Við "Thurid" hevði ein gamal trolaraskipari verið bestimaður. Justines hevði bara latið hendan gamla rátt, hóast hon gekk undir føroyskum flaggi.

Eg varð so biðin um at koma við "Turid" sum bestimaður og játtaði. Eg hevði gingið á skiparskúla veturin 1932-33. Jens Pauli í Dali var skúlastjóri og hevði stýrimennin, men Jógvan hjá Mikkjali hevði skipararnar.

Captain Johnson
Edvin hevði gott samband við tann ovasta á hernaðarskrivtovuni. Teir

kallaðu hann Captain Johnson. Teir báðir høvdu dagligt samband. Johnson hevði við allar tropparnar sum komu úr Amerika at gera.

Men tað áhugaverda var, at hann var føroyingur, nevniliga Vilhelm Joensen, og Joensen er so blivið til Johnson. Pápi hansara var Johan, vanligar kallaður Grønlands Johan, ættaður úr Bø. Hann gjørdist í 1890 kolonibestýrari fyrri Norðurgørnland. Tey búðu 12 ár í Umanak, og tá tey komu heimaftur, búsettust tey í Christinesminde í Rættará. Sum eitt minni um tíðina í Grønlandi stendur enn eitt stórt hvalakjálkabein og gleivar um vegin frá portinum og niðan til húsini. Jóhann doyði longu í 1907, og frá 1908 til 1934 hevði kona hansara Amalia privatskúla í húsini.

Amalia var systir Søren Müller, kendur frá Müllers pakkhúsi. Vilhelm er so

uppvaksin í Grønlandi, og hann tosaði danskt. Hann er føddur í 1891, so hann hevur verið um 50 ára gamal tá.

Vilhelm hevði við allar tropparnar sum komu úr Amerika at gera. Hann fortaldi sína lívssøgu fyrri Edvin, og hon hevur verið spennandi. Men Edvin fortaldi so mikið fyrri mær, at Vilhelm hevði verið so leingi burtur úr Føroyum, at tey hildu hann vera deyðan. Hann er farin ungur úr Føroyum, og tað er sera lítið ið vit vita um hansara lív síðan tá. Aftaná at Villi var deyður fekk ættin í Føroyum tey brøv, sum hann fekk úr Føroyum. Hesi eru sera áhugaverd, tí tey lýsa væl lívið í Havn um hesa tíðina. Brøvini eru fyrst og fremst frá mammuni men eisini frá beiggjunum. Tað tykist sum at hann er farin úr Føroyum umleið 1910, og at hann hevur verið við einum skipi, sum kallast "Viking". Tað

Ættin hjá Andrias og Malfrid

Børn:

- A.** Bjarnhild Sunnveig, f. 12.11.1944, er gift við Jens Lundblad, f. 12.01.1945 í Danmark. Tey búgva í Havn.
- B.** Amy Sólrún, f. 1.6. 1947, er gift við Kristian Martin Eliassen, f. 18.10.1947 í Leirvík, har tey búgva. Barn:
1. Annfríð Joan, f. 27.06.1977, er gift við Jan Hermann Hansen, f. 1972 í Rituvík, har tey búgva. Tey eiga eina dóttur: Amy f. 21.04.2004.
- C.** John Erling, 23.11.1948-28.09.1994, var giftur við Turið Olsen, f. 21.07.1955 á Skála, har tey búsettust og fingi 4 børn. Áðrenn tað átti hann ein son. Børnini eru:
1. Jack Petersen, f. 1.3.1971, býr á Eiði og er giftur við Rosmari Jacobsen, f. 1976 í Nólsoy. Tey eiga børnini: Ingrid f. 30.01.1995, Aron f. 30.05.1998 og Jenny f. 31.05.2001.
 2. Siri Andrea Andreassen, f. 4.5.1980.
 3. Haldis Fríðbjörg Johnsdóttir, f. 26.06.1981, býr saman við Kenneth f. 26.10.1978. Tey eiga døturnar: Arinu Nathaliu f. 18.08.2003 og Daniu Turið f. 9.12.2005.
 4. Maud Fríða Johnsdóttir, f. 29.03.1985
 5. Sonni Oddbjørn Johnsson, f. 15.05.1993.
- D.** Sigtór, f. 26.07.1950, giftist við Eydnú Poulsen úr Elduvík. Tey fingi 3 børn:
1. Jógvan Andreas Andreassen, f. 28.11.1980.
 2. Sunnrid, f. 15.07.1984, d. 13.05.1985.
 3. Sunnleif Allan, f. 7.4.1986.
- E.** Hallur, f. 4.12.1961, er ógiftur og býr í Oyndarfirði. Hann eigur sonin Magnus Olsen, f. 18.5.1988, sum býr í Havn.

tykist eisini sum at ættin heima hevur frætt frá honum at byrja við. M.a. vistu hon, at hann skuldi koma koma Vladivostok eystast í Ruslandi. Men brævaskiftið tykist at vera steðgað nokk so skjótt. Longu í 1911 skrivar mamman, at hon vónaði at tað var leti og ikki

sjúka, sum var orsøkin til, at hon einki frætti frá honum.

Men hann sigldi so undir fyrra heimsbardaga yviri í Amerika sum kapteinur. Hann ætlaði sær at koma heim eftir tann heimsbardagan, men hann misti alt, sum hann átti. Tað er eingin sum veit hví. So mátti hann fortseta út aftur at sigla og sigldi sum skipari umborð á ferðamannaskipi. Eg sá hann ofta, hann var reyður í andliti. Hann við í innrásini í Frankríki D-dagin, 4. juni 1944, har hann stjórnaði øllum sleipibátunum á innrásarstrondini.

Sum sagt hildu fólk hann vera deyðan, tí eingin hevði frætt frá honum so leingi. Men einaferð frættir Hogni Mohr í skúlanum frá einum lærara, at hann hevði ein beiggja í Amerika, sum kendi Vilhelm. Hetta fekk pápa hansara Kjartan at seta seg í samband við hann, teir vóru skyldmenn, og Vilhelm fær tá at vita, at mamman framvegis er á lívi. Eina ferð fyrst undir kríggnum kemur ein amerikanskur destroyari í Nólsoyarfjørð. Bátur verður settur á sjógv og leggur at við einum ferðamanna. Tá

Systkini í Tarti 1985. Aftanfryi, systrarnar: Maria, Mathilda, Johanna, Olivia, Kala og Lina. Fremst, brøðurnir: Andrias, Siegfried, Poli og Arne.

dagsins **MYND**

Sum vit hava greitt frá í undanfarnum bløðum er heilt fitt av aling í Ísrael, millum annað í kibbutsinai Maagan Michael. Her síggja vit ein av alihyljunum.

Flakavinnuni tørvar arbeiðsmegi – vil hava útlendingar

Flakavinnuni tørvar arbeiðsmegi. Serliga er stórir tørvar á reinskerarum, og hetta ávirkar í stóran mun framleiðsluorkuna á virkjunum, skrivir Vinnuhúsið á heimasíðuni. Í farnu viku skipaði Føroya Ráfiskakeyparafelag fyri tiltaki, har Granskingardepilin fyri Økismenning legði fram frágreiðing, sum gjørd er at lýsa støðuna, flakavirkini eru komin í.

Hendan dagin kom millum annað fram, at hetta helst bert er byrjanin til eitt rák, sum fleiri ár hefur verið í grannalondunum. Reinskerarar eru

týðningarmikil arbeiðsmegi, og tað hevur stóran týðning, at virkini hava atgongd til bestu tøkum arbeiðsmegina til hetta øki.

Tí vil vinnan hava útlendingar til landið, sum hava áhugað í at arbeiða í vinnuni og sum koma

hendan vegin at vinna sær pening. Londini rundan um okkum hava lagt landamørkini niður og arbeiðsmegin kann ferðast frítt, og har eru Føroyar eftirbátur, so tað stendur eftir, sigur Vinnuhúsið.

Stuðul úr JÓLAMERKJAGRUNNINUM

Sambært viðtøkunum fyri grunnin hevur grunnurin til endamáls at byta út ágóðan av söluni av jólamerkjum, ið Postverk Føroya gevur út á hvørjum ári. Ágóðin verður býttur út sum stuðul til ávís tiltøk til frama fyri børn, til stovnar, feløg o.o., ið virka fyri hesum tiltøkum.

Í serligum fori kann stuðul verða latin til annað enn ávís tiltøk til frama fyri ungdom, brekað ella onnur samfelagsgagnlig endamáls.

Seinnu árin hevur grunnurin á hvørjum ári latið um 500.000 - 600.000 kr. til ymisk vælgerandi endamáls.

Síðan 1976 eru góðar 16 mió. kr. latnar í stuðli úr grunninum.

Eitt trimannastýri hevur um hendi leiðslu grunsins og ger av, hvussu ágóðin verður býttur.

Stýrið er ikki bundið av, at umsókn er send, men umsóknir um stuðul úr Jólamerkjagrunninum í ár kunnu sendast grunninum í seinasta lagi 8. des. 2006 og skulu stílast til:

Jólamerkjagrunnurin
Postsmoga 3009
110 Tórshavn

Tíðarritið "Science":

Havið er tómt um 50 ár

Sambært eini grein í vísundaliga tíðarritinum "Science" er havið tómt fyri fisk um 50 ár.

Í eini grein frá BBS, har ein altjóða granskarabólkur frá ymiskum granskingarstovnum runt um í heiminum hevur gjørt eina stóra kanning, sum er almannakunngjørd í tíðarritinum "Science", verður ein sera álvarsleg mynd teknað av framtíðini. Sagt verður, at um ikki fiskivinnutjóðirnar byrja at taka í álvara signalini frá

havinum, so er havið tómt innan 2050, verður sagt í greinini.

Um vit ikki broyta mátan, vit handfara á samanspæli millum djórasløgini í havinum, sum er ein samanhangi vistskipan, fer havið at tømast fyri sjómat, sigur Steve Palumbi frá Stanford Universitetinum í Kalifornia. Steve Palumbi grundgevir fyri sjónarmiðinum soleiðis:

- Í 2003 vóru 29% av heimsins fiskastovnum minkaðir til meira enn

10% av upprunaligu støddini

- Størri skip og betri tøkni hevur ikki gjørt tað lættari at fiska. Samlaða veiðan er minka 13 % frá 1994 til 2003
- Lívfrøðiliga margfeldi er minni, og seinastu 200 árinu eru 40 % at sløgunum vekk.

Granskarnar mæla til, at einasti háttur at loysa trupulleikan er at friða havøkir.

Kelda: www.kyst.no og Science

Leys störv

Húsavörður til Hoyvikar skúla

Tórshavnar kommuna søkir við hesum eftir húsavörði til Hoyvikar skúla.

Setanarviðurskifti: Starvið verður sett sambært sáttmála við avvarðandi yrkisfelag.

Umsóknir skulu sendast til Tórshavnar kommunu, Postboks 32, FO-110 Tórshavn, í seinasta lagi friggjadagin 1. desember 2006. Viðmerk á umsóknina "húsavörður".

Meira fæst at vita um starvið við at venda sær til Birgit Arge, skúlastjóra, tlf. 302590 ella 227603.

Reingerðarfólk til Hoyvikar skúla

Søkt verður eftir einum fólk til reingerð at arbeiða 4 tímar um dagin at byrja sum skjótast.

Setanarviðurskifti: Løn og setanartreytir sambært sáttmála við avvarðandi yrkisfelag.

Umsóknir skulu vera Hoyvikar skúla, Vegurin Langi, FO-188 Hoyvik, í hendi í seinasta lagi friggjadagin 24. november kl. 12.

Meira fæst at vita um starvið við at venda sær til Birgit Arge, skúlastjóra, tlf. 302590 ella 227603.

Húsavörður til Sankta Frans skúla

Tórshavnar kommuna søkir við hesum eftir húsavörði til Sankta Frans skúla.

Setanarviðurskifti: Starvið verður sett sambært sáttmála við avvarðandi yrkisfelag.

Umsóknir skulu sendast til Tórshavnar kommunu, Postboks 32, FO-110 Tórshavn, í seinasta lagi friggjadagin 1. desember 2006. Viðmerk á umsóknina "húsavörður".

Meira fæst at vita um starvið við at venda sær til Selmar Jacobsen, skúlastjóra, tlf. 302532.

Pedagogur til Miðstovnin í Gundadali

Søkt verður eftir einum pedagogi at arbeiða 30-40 tímar um vikuna at byrja skjótast gjørligt.

Vit bjóða eitt spennandi starv, har viðkomandi kemur at arbeiða við børnum millum 5 og 11 ár. Aktiviteturin á stovninum er skipaður tvørtur um aldursbýti.

Setanarviðurskifti: Starvið verður sett sambært sáttmála millum Føroya Pedagogfelag og Kommunala Arbeidsgevarafelag Føroya.

Umsókn saman við viðmælum, upplýsingum um útbúgving og royndir skulu vera Miðstovninum í Gundadali, Gundadalsvegur 6, 100 Tórshavn, í hendi seinasta lagi mánadagin 4. desember 2006.

Meiri fæst at vita um störvini við at venda sær til Astu Hjelm, leiðara, ella Anny Tórstún tlf. 316042.

Lesið meira um störvini á www.torshavn.fo/leysstovr

Tórshavnar kommuna

SELIR TÚ skipa- ella bátaútgerð?

So er FF-blaðið einasti holli boðberin, sum fer um borð á skipini – umvegis reiðaríini – hvønn útgávudag.

Gerið eina skilagóða lýsingaravtalu við okkum.

Ringið tlf.
311569

Vitjan í Nazaret:

Arabiskt-føroyskt vinalag

Á eini vitjan til Ísrael má ein eisini leggja leiðina um Nazaret, har Jesus vaks upp. Nazaret liggur í sjálvum Ísrael, so higar er ikki so trupult sum at koma til Betlehem.

Tað gamla Nazaret liggur í eini fjallalíð, og har búgva 56.000 fólk, sum øll eru arabarar. Av hesum eru um 70% muslimar og restin kristin, og tað hava nógv av teimum verið í mong ættarlið.

Skamt við Nazaret liggur býurin Nasaret Illit, sum er ein skjótt vaksandi jødiskur býur við um 42.000 íbúgvum.

Tað gamla Nazaret er sjálvsagt nógv merkt av síni forsøgu. Ein partur av henni er eisini, at árin 100-200 var her eitt lítil jødakristin samkoma við eini kirkju, sum líktist eini synagogu. Her eru nógvar stásiligar kirkjur. Tann týðningarmesta av hesum er Boðanarkirkjan, sum hevur eina buldruta søgu eins og nógvar onnur líknandi støð í Ísrael og Palestina.

Á møti í Nazaret
Í Nazaret hevur Svenning av Lofti, eins og í Betle-

hem, síni fólk, sum hann hevur samband við. Millum hesi er ein arabisk brøðrasamkoma, og á skránni var eisini luttøka á møti sunnumorgun 8. oktober.

Hetta var, eins og so nógva annað, sera áhuga-vert. Samkoman var í einum bygningi, sum sá út til at vera rættiliga nýggjur. Men samkoman var lítil, og hendan dagin mundi meirilutin á møtinum vera føroyingar. Møtið mundi líkjast nakað nógva einum líknandi møti í Føroyum við sang og talu. Føroyingarnar vórðu bodnir vælkomnir av leiðaranum, Georg Khalil, sum eisini er tann, sum stendur fyri teimum sokallaðu Emmaus bíbliuskeiðunum í Mið-eystri, har tey hava stóra undirtøku. Útboðið er stórt – heili 25 skeið. Afturat hesum verða kristiligar bókur týddar og prentaðar á arabiskum. Nøkur av teim allarfyrru av hesum

arabisku bíbliubráv-skeiðunum vórðu prentað í Føroyum og figgjað av føroyingum.

Svenning hevði orðið, og Páll Poulsen hevði dagsins talu á enskum, og varð hon tulkað til arabisk.

Tað vóru nokkso nógva børn á møtinum, og fleiri eru við at leggjast til. Í hesi samkomuni verða smábørn ikki doypt, men tey verða signað. Tað unga parið, Nuha og Shawel, høvdu fingið ein lítla dóttir fyri bert trimum vikum síðan. Hon eitur Lydia og eigur eina eitt sindur størri systir, sum eitur Phoebe, stak fittar gentur. Lydia varð signað undir møtinum, og her luttók Svenning eisini, og vit ynskja henni og hennara eina bjarta framtíð.

Aftaná bjóðaði samkom-an til morgunmatar. Tað var ikki spart. Vit fingur arabiskan mat, og var

hetta ein tann besti bitin á ferðini.

Hittu Shawel og Nuha Vit prátaðu við Shawel (Saul) og Nuha, sum eru sera dæmlika fólk. Hann er 33 ár, meðan hon er seinnapartin í tjugunum. Nuha dugur heilt væl enskt. Tað kann verða nevnt, at arabarar í Ísrael eru málsliga nakað tað sama fyri sum føroyingar. Fyrst læra teir seg sjálvsagt sítt egna mál. Afturat hesum læra teir hebraiskt. Tað ber illa til at liva í Ísrael, um ein ikki dugur hebraiskt. Hinvegin kunnu jødar væl klára seg uttan at duga arabiskt. Hetta er

eins og hjá dønum í Føroyum.

Afturat hesum læra tey enskt í skúlanum. Shawel dugdi ikki nógva av enskum. Hann er nevniliga egypti. Hann kemur frá eini kristnari familju í einum býi sum eitur El-Menia í Egyptalandi. Hann eigur 5 brøður og tvær systrar. Pápin er leiðari í eini Prestbyretanskari kirkju.

Tá Shawel var ungur, gekk hann í eini koptiskari kirkju, sum er tann gamla, stóra og nærum einaráðandi kristna kirkjan í Egyptalandi. Har lærði hann gamla koptiska kirkjumálið og koptiskan sang. Nú eru kortini fleiri evan-

geliskar kirkjur í býnum, og hava tær fitta undirtøku.

Aftaná skúlan fór Shawel í herin. Síðan mátti hann, eins og flestu ungu menninir í býnum, fara uttanlands at søkja sær arbeiði. Hann fór tískil til Amman í Jordan at arbeiða. Har møtti hann trúgvandi fólki frá eini evangeliskari samkomu, og hann byrjaði at koma saman við teimum, og hann gjørdist trúgvandi í 1997.

Hann fór tá at arbeiða á einum bíbliuskúla í 3 ár. Har hittust tey bæði Shawel og Nuha, sum var á skeiði har. Tey giftust í 2002. Tey búðu í Amman í

24 cm høgur

17 cm breiður

SKIPALISTIN 2007

Ein goður felagi

STATOIL

SKIPA

hálfjórða ár, meðan tey bíðaðu eftir, at Shawel skuldi fáa visum til Ísrael, har tey búsettust. Tey høvdu einki val. Nuha er arabari, men hefur ísraelskt pass. Tí sleppur hon ikki at búgva í Egyptalandi. Tí valdu tey ta loysn, at hann varð verandi í Jordan, og hon ferðaðist ímillum Jordan og Nazareth, til tey sluppu til Ísraels. Hetta var sera strævið, 4 tímar í bussi hvønn vegin, og tað gjørdi tað ikki lættari, at lítla Phobe var við.

Men tað gekk, og tey trúgva, at tað var Harrin, sum hjálpti teimum. At enda eydnaðist tað hjá Shawel at fáa visum til Ísrael 19. august 2005, samstundis sum hann fekk arbeiðsloyvi.

Tey arbeiða fyri Emmaus bíbliubrævs skúlan. Nuha ger skrivarauppgávurnar og svarar brøvum frá gentum. Shawel svarar dreingjum og skrivar greinir til heimasíðuna hjá Emmaus.

Tey eru beint flutt í eina nýggj hús, og vit kunnu bert ynskja hesum dæmlihu hjúnum alt tað besta í framtíðini. Vit ætla eisini framhaldandi at hava samband við tey.

Arabiskt valdast Shawel fekk annars eitt prát við tann upprunaliga egyptiska jøðan Eli, sum

var okkara bussførari, og sum er umrøddur í aðrari grein. Sjálvt um arabisk verður roknað sum eitt mál, sum hefur skriftmálið felags, er arabiska talumálið ymiskt frá landi til land. Í Egyptalandi er talumálið eisini nokkso nógv øðrvísi, so Shawel fekk eisini tað burturúr, at hann slapp at tosa sítt móðurmál!

Vit hittu eisini ta um 19 ára gomlu Nussi, sum er dóttir Georg og Rose, sum er ensk. Hon skuldi fara til Jerusalem at lesa á lærðum háskúla. Hon letur ikki illa at teim sømdum, tey fáa frá ísraelsku stjórnini, men heldur at tey kortini í summum førum eru fyri vanbýti. T.d. fær hon minni almennan studning enn hennara skúlafelagar. Hetta kemur av teirri orsök, at tey, sum hava verið í herinum, fáa størri stuðul enn tey, sum ikki hava verið. Í Ísrael eru arabarar undantiknir herskyldu, og tí kemur hesin munur fram. Men frá øðrum fingur vit at vita, at hóast arabarar ikki hava verjuskyldu, so kunnu teir fara sjálvbodnir. Gera teir hetta, fáa teir eisini sama studning sum aðrir. Vit spurdu eisini ta 84 ára gomlu mammu George Khalil, um hvussu lívið var í mun til fyrr, áðrenn Ísrael var stovnað. Hon

svaraði aftur, at tað kundi ikki sammetast, og tað var altso nógv betri nú. Støðan er vist tann, at arabarar í Ísrael hava fylgt við gongdini í vælfærdini hjá Ísrael, meðan teir aðra staðni enn eru í fortíðini. Tí eru arabarar í Ísrael munandi betri fyri enn aðrar arabarar.

Ágangandi muslimar Fólkin í hesi samkomu lótu ikki illa at teirra samlívi við muslimar, men aðra staðni frá fingur vit at vita, at uttan trupulleikar er tað ikki.

Tey flestu kristnu í Nasaret eru katolikkar, og teir standa eisini fyri teimum flestu kirkjunum, m.a. boðanarkirkjuni, sum er tann kirkjan, sum røkkur hægst til himmals! Fyri nakað av tíð síðan høvdu muslimar sett í seg, at teir skuldu byggja eina moské, sum var enn hægri. Hesum vóru tey kristnu sera hart ímóti. Hetta kundi bert verða fatað sum ein provokatió, og teir lögdu upp til myndugleikarnar at fáa steðgað hesi ætlan. Myndugleikarnir vilja helst ikki blandast uppí slikar trætur, men teir hava so roynt semju í málinum. Tað hefur ikki gingist betri enn væl, og tað er ikki meira hent enn. Ímeðan hava muslimar sett upp tjald skamt frá

George ynskir føroyingunum vælkomnar.

kirkjuni at hava sínar bønir í. Hetta sigur bert nakað um, hvussu ágangandi muslimar kunnu vera.

Í býnum er eisini ein Nasaret Village, sum lýsir, hvussu gerandislívið hevur verið á Jesu døgum, men har er ikki opið sunnudag, tískil sóu vit ikki hetta.

Undir øllum umstøðum var vitjanin í Nasaret minnilig, ikki minst tí tað kundi komast í samband við fólk har. Helst hevur vitjanin eisini verið minnilig fyri hesi fólkin, tí tey hava havt gestir frá einum landi, sum neyvan sæst á teirra landkorti.

Lítla Lydia verður signað.

Nussi og mamman Rose, sum er ensk. Nú fer Nussi til Jerusalem at lesa.

ACER

IntelCeleron 1.46GHz
512MB/60GB/15" XGA
ATI Radeon shared v/64MB
DVDCD-RW Combo
10/100 Wireless
XP Home edt.

Prísur 5.950,-**LG**

IntelCeleronM 1.00GHz
1024MB/60GB/12.1" WXGA
Skermkort v/128MB/DVDCD-RW
Kortlesari 5-i-einum
10/100Mbit Wireless/Bluetooth
XP Home edt.

Prísur 11.450,-**Mira I CeID 3000MHz**

512 MB RAM
120 GB Harðdisk
On-board skermkort
DVD+/- double-layer
Netkort
Knappaborð og mús
Windows XP home
17" TFT skerm

Prísur 5.900,-

Fæst eisini við reyðum kabinetti

Logitech

Laserpointer v/tasku
Røkkur yvir 15 metrar
Innbygdan timara v/display
o.a

Prísur 825,-**Logitech**

Knappaborð, mús og fjarstýrari
Við hesum settinum kannst tú stýra
tónleiki, myndum og filmum
sum eru á telduni.
Vælegna til bæði skrivstovu og heimið

Prísur 825,-**Teldu mikroskop**

Forstørrar
10x/60x/200x
USB
Software

Prísur 1.290,-

Stødd: 32" 16:9
Ljósstyrki: 550 cd/m2
Kontrast: 800:1
Upploysn: 1366 x 768
Hyggjara vinkul: 170 °

Prísur 6.950,-**SPF Teldu Lænanstan**

Staravegur 5 • Postsmoga 1144 • FO-110 Tórshavn • Telefon: 317620 • Telefax: 317699 • Heimasíða: www.tt.fo

Vitja familju og vinir á jóllum

Hvat við at fara ímóti streyminum á jóllum? Vit kunnu bjóða
nøkur einastandandi góð tilboð, har tú fert úr Føroyum fyri jól
og kemur heimaftur til Føroya eftir jól. Hevur tú familju ella
vinir uttanlands, er hetta ein gyltur møguleiki at gera teimum
jólini uppáttur hugnaligari.

Galdandi frá 14.12.2006 til 10.01.2007

Keypmannahavn

1.490,-

Íroknað ferðing fram/aftur og ferðaaavgjald. Bílegg frá
07.11.2006 til 16.12.2007. Prisdømi: Vágar -
Keypmannahavn fram og aftur 430,- + 430,-
Ferðaaavgjald 580,- Avgreiðslugjald (internet) 50,-

Úr Føroyum: 20. desember - til Føroya 3. januar

Oslo

1.496,-

Íroknað ferðing fram/aftur og ferðaaavgjald
Bílegg frá 07.11.2006 til 16.12.2006.

Úr Føroyum: 21. desember - til Føroya 3. januar

Aalborg

1.500,-

Íroknað ferðing fram/aftur og ferðaaavgjald
Bílegg frá 07.11.2006 til 14.12.2006.

Lágprísir á jóllum

Úr Føroyum

14.12.2006 - 23.12.2006

Til Føroya

26.12.2006 - 10.01.2007

Galdandi frá 14.12.2006 til 10.01.2007

Billund

1.516,-

Íroknað ferðing fram/aftur og ferðaaavgjald
Bílegg frá 07.11.2006 til 15.12.2006.

Úr Føroyum: 21. desember - til Føroya 4. januar

London

1.545,-

Íroknað ferðing fram/aftur og ferðaaavgjald
Bílegg frá 07.11.2006 til 14.12.2006.

... og tá eru skatturin og onnur avgjöld íroknað.

Prisdømini omanfyri eru við keypi á heimasíðuni atlantic.fo.

GG! Prísirnir eru bert galdandi á úrvaldum fráferðum úr Føroyum áðrenn jól
og heim aftur eftir jól

Bílegg ferðaseðilin á www.atlantic.fo
ella á tíni ferðaskrivstovu:

Tel 352 900

Tel 342 600

Tel 340 000

Tel 456 363

ATLANTIC AIRWAYS

Tel: 34 10 10 · Fax 34 10 01

www.atlantic.fo

Framhald av síðu 10

er tað Vilhelm, sum kemur at vitja mammuna, sum nú var gomul. Hann var so heima ein mánaða ella so, og tá man tað vera, at hann er farin til Íslands. Eg frætti, at hann eftir kríggið fór aftur til Amerika, men í Føroyum frætti ist so ikki aftur frá honum.

Tað er ikki nógv, sum vit annars vita um Vilhelm. Niels J. Arge skrivur í "Teir sigldu úti", at hann undan krígunum var ovasti hjá amerikanska herflotanum í New York harbour. Meðan hann var í Íslandi, hevði hann heitið admiralur.

Aftaná kríggið fekk Vilhelm heiðursbræv frá sjálvum Truman forseta, og er hetta heiðursbræv komið til ættina í Føroyum.

Tað finnst eisini onkur skjøl, sum geva onkrar ábendingar um hansara lív í USA. Tað er ein sjófartsbók, sum vísir at hann er amerikanskur ríkisborgari og hevur bústað í Kalifornia, og at hann framvegis skrivur seg Joensen, hóast tað vildi fallið lættari at eita Johnson. Í 1942 fær hann fylgjandi jólaheilsan á norskurum: "Vårt folk gir aldrig tapt! I nød bliver hjertet purret og navnløs dåd bliver øvet." Hetta man hava verið hildið at vera hóskaði fyri Villa.

Vilhelm var ógiftur. Hann hevur verið ein av teimum, sum hava verið við at seta Føroyar á landkortið úti í heimi. Hann doyði í 1949.

Heim at giftast

Eg eri so nakrar mánaðir við her. Eg var 8-9 mánaðir har yviri, og eg var forlovaður tá eg fór, so eg mátti fara heim aftur, tí tað var farin so long tíð. Men eg fór frá einum góðum kjansi.

Eg fór so yvir aftur, antin hevur tað verið við Svínøynni ella Skálanes. Tað skal sigast, at eg fortjenti ikki eins nógv og teir, sum vóru uppi á landi, men eg legði ikki so nógv í tað. Tað loysti seg at vera umborð, tí her vóru ongar útreiðslur. Eg fekk kr. 1.000 um mánaðin við "Akurey", og 1500 kr. sum bestimaður við "Turid". "Akurey" var ein norskur línubátur, sum var kominn til Íslands undir krígunum eftir fyrst at vera kominn til Føroyar.

So komi eg heim, men fari yvir aftur um várið 1943. Nú, eg eri kominn yvir, fái eg kjans við "Gaa paa". Reiðarin á hesum skipi var ævintýrarin Ole

Systrarnar Olivia og Lina.

Solbjørg, sum er umrøddur her í blaðnum í sambandi við okkara røð um norðmenn sum flýggjaðu til Føroyar undan krígunum. Skiparin var kominn frá Noregi undir krígunum við einum øðrum báti. Hann var sigldur uppá land við skipinum, og hann hevði eingi pappir ella nakað. Tað var alt avbrent í Norðurnoregi, har hann búði. Eg var so bestimaður við tí bátinum, og vit sigldu rutu uppá Hornafjørðin frá Reykjavík fyri eingilsmennin.

Siglt var bert við her-

monnum og vøru. Vit plagdu at fara um náttina inn í Vestmannaoyggjarnar at sova. Skiparin legði einki í, um báturin tók sandbotn, tí hann var so vanur við tað. Tað man hava verið gott veður hetta summarið, tí vit sigldu mestsum runt. Men tað var munur á, sum eingilsmenninir vóru hampiligari at sigla fyri enn amerikanararnir. Eingilsmenninir vóru gentlemen, meðan amerikanararnir vóru sera stórir uppá tað. Teir virdu okkum lítið. Teir kundu gott

1949. Edmunda, Amy, Signy og Bjarnhild. Amy og Bjarnhild eru dótur Malfrid og Andrias.

tørna inn í koyggjurnar hjá okkum í stívlum.

Manningin var føroyingar og norðmenn, og eingin íslendingur var við.

Við Normanner

Eg kom so heim at giftast. Vit giftust 29. september 1944, og eg mundi koma heim í august. Tá eg fari yviraftur, fari eg við Skálanes. Vit komu í Vestmannaoyggjarnar, og eg slapp tá við farti til Reykjavík. So arbeiðdi eg eina tíð í landi við at lossa kol, tá trolararnir komu

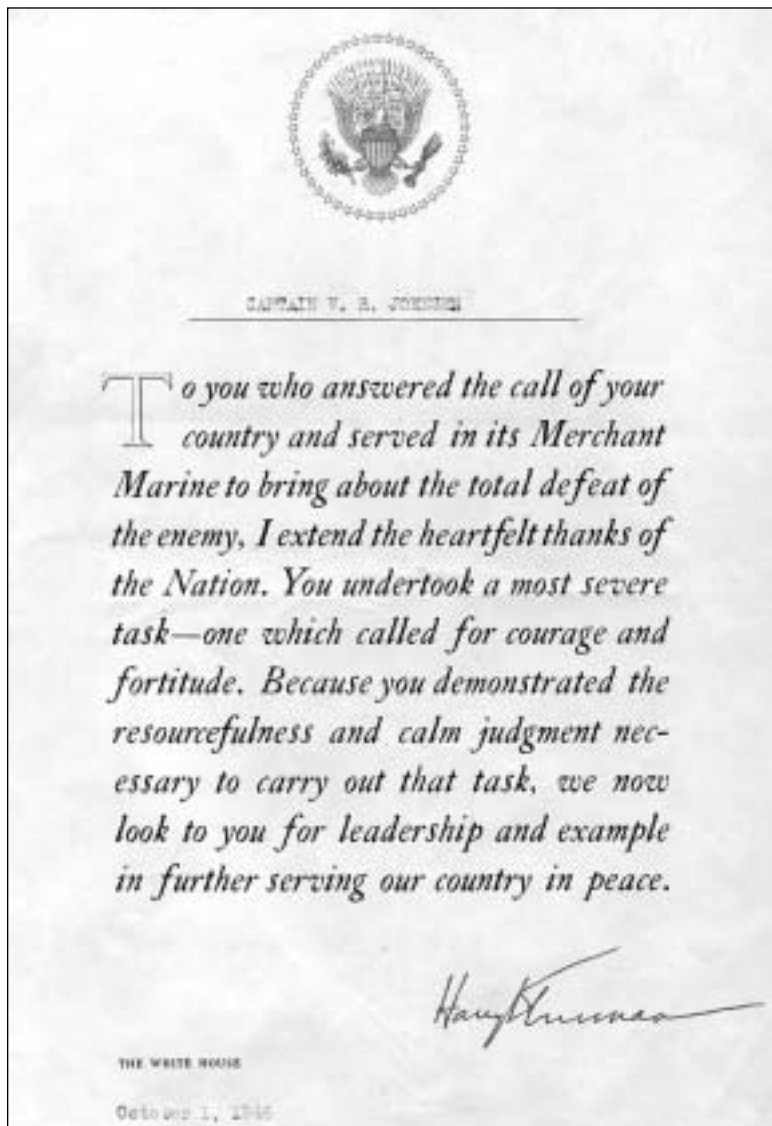
við koli. Tað gav nógv av sær, men hetta var sera stríggið. Vit búðu fleiri føroyingar í eini barakk. Men so er tað einaferð, at Hassi, Hans Hansen í Miðvági, skal føra "Normanner". Teir høvdu akkurat sett nýggjar tangar í hana og forstyrkt hana. Men tá hann kemur til Reykjavíkar, fær Hans blindtarmsbruna og má leggjast á sjúkrahús. Jatnagarð úr Gásadali, sum var bestimaður, verður nú skipari, og eg verði biðin sum bestimaður við. Hetta er í

1945, og skipið er fult av fiski, og vit skulu niður at landa. Skipið hevði heilt nýggir tangar. Men tá vit eru mitt millum Hornafjørðin og Føroyar, fínasta veður, nú skal meistarin skifta tanga. Hann er nakað ókunnugur, og nú fær maskinan onga olju. Tað tykist, sum at tangin er tómur, so nú má skipsráð haldast. Vit liggja har í fínasta veðri. Tað var eitt lítið lot vestanefir, so avgjørt var at fara at sigla við seglum. Vit sigldu inn í Vestmannaflógvan, og tá riggaði at starta motorin. Tá vit koma inn á Vestmanna, nú vísir tað seg, at tangarnir eru fullir! Men so heppið var tað, at hevði alt riggað, sum tað skuldi, høvdu vit komið eitt samdøgur fyrr niður, og tá høvdu vit fingið ringa sølu. Ístaðin fingi vit eina toppsølu, 10.000 pund, ein finur, finur túrur, og eg fekk nógv burtur úr. Soleiðis kann óheld gerast til held. Vit høvdu fulla last av sement aftur til Íslands, og meðan vit vóru á veg til Íslands, endaði kríggið.

Aftur at arbeiða í Íslandi

Tá vit koma til Íslands, kemur Hassi umborð aftur. Eg fór so aftur at arbeiða eina tíð á landi. Vit búðu í barakkum. Á heysti 1945 kom eg so heim aftur. Tá er tað, at oyndfirðingar keypa "Sólbrún", har eg var ein partaeigari, og hvør aktia var 1.500 kr. Sólbrún var ein slupp við bátadekki. Skipari var Jákup Andreas á Mýruni úr Syðrugøtu. Vit fiskaðu nógv, men tað sum oyðilegði var, at man fiskaði ov stóran part árinum til

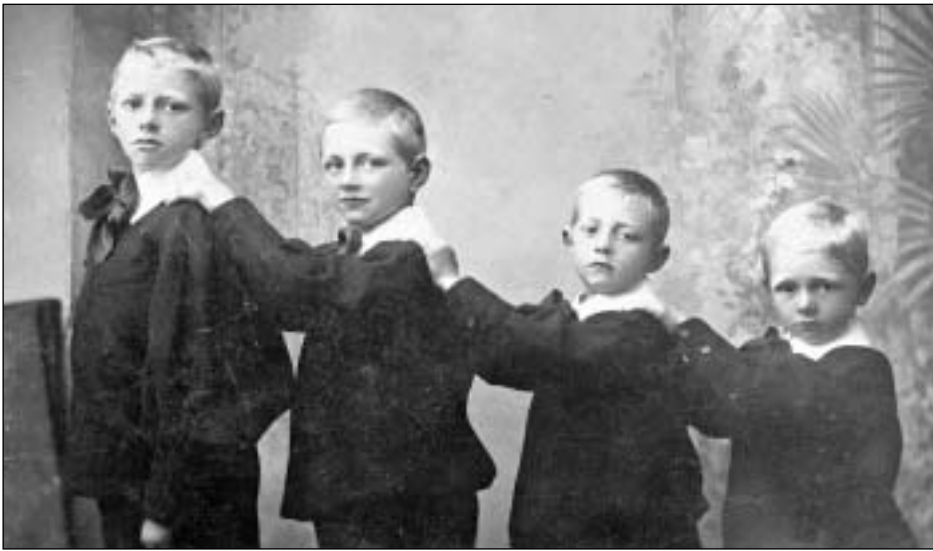
Framhald á næstu síðu

Villi sum Andreas minnst hann.

Heiðursbrævið sum Villi fekk frá Truman forseta. Týtt ljóðar tað nakað soleiðis:

Til tín sum fylgdi kallinum frá tínum landi og tænti flotanum fyri at jarðleggja fíggindan fullkomiliga, gevi eg tær hjartaliga tækk frá tjóðini. Tú tók á teg eina stóra uppgávu sum kravdi dirvi og sálarstyrki. Tú vísti vit og skil og dæmievni, sum vóru neyðug fyri at fremja hesa uppgávu, og vit rokna framvegis við tínum leiðaradygdum og fyridæmi í leiðslu av okkara landi í friði.

Allir beiggjarnir í "rad og række". F.v. Vilhelm, Christian, Guttorm og Olaf.

Ísfisk. Farið varð til Íslands at fiska ísfisk við snøri. Tann langi teinurin at sigla gjørdi, at fiskitíðin hvønn túrin var sera avmarkað, og tí blivu fleiri bummtúrar. Hetta gjørdi

eisini, at vit fóru ov seint til saltfisk. Hann gav vanliga heilt fitt av peningi. Eg fortjenti kortini væl tá. Eg minnst ein túr, vit komu við fullari last av ísfiski, men vit fóru á Klaks-

vík og flaktu fiskin og saltaðu hann. Vit høvdu "Sólbrún" fram til 1949, tá brutu vit motorin og blivu sleipaðir heim. Eg haldi, tað var um ólavsøkutíðina, vit fóru út av Siglufjørðinum. Hetta gjørdist tískil ein mislukkaður túrur. Sólbrún endaði hagar, hon kom frá. Alfred Johannesen í Havn og beiggi hansara í Miðvági keyptu hana aftur. Men fyrst gjørdist Niels Juel Arge reiðari. Teir settu nýggjan motor í hana og fóru at sigla við royðugróti. Hetta var í samband við ta framleiðslu, sum var í Nólsoy. Men hetta helt skjótt uppat aftur. Hans Jacob Abrahamsen var skipari eina tíð.

Aftaná tað fór eg við

Villi sum smádrongur í Grønlandi.

Vilhelm í 1918.

"Nólsoyar Páll", sum var ein av teimum nýggju trolarunum, ið komu eftir kríggið. Hann var systirskip til "Jóannes Patursson", og hesir trolarar vóru roknaðir sum rættilig framprot. Hesir fyrdur eisini við olju í staðin fyri við koli, og var hetta eitt framúr framstig.

Men hetta gjørdist ein rættiligur bummtúur. Tann fyrsti túrurin, eg var við, var á heysti 1949 til ísfisk. Skipari var Fossaberg, sum annars var við "Tór 2", tá hann varð søktur, og var ein av teimum trimum,

sum komu undan við lívinum. Hendan fyrsta túrin forvann eg bert einar kr. 1.500, tað var alt. Eg var so tvey ár til saltfisk við "Nólsoyar Páll". Vit vóru eisini til kongafisk. Tá hevði Christian Holm Jacobsen fiskaoljufabrikkina í Kollafirði. Vit fiskaðu á Rygginum og landaðu í Kollafirði. Men stutt kann sigast, at tað gekk ikki væl. Eg skal siga tær, hvussu tað var við fortjenastuni. Vit vóru burtur alt árið, meðan tað vanliga annars var at vera burtur í 6-7 mánaðir. Eg forvann

7.000 krónur í 1950 og kr. 5.000 í 1951. Hetta var lítið fyri at vera burtur alt árið. Tá var eg giftur og átti 4 børn. Men tað var liviligt umborð í mun til onnur skip tá í tíðini. "Jóannes Patursson", gjørdist ein tann fremsti trolarin í landinum í mong ár, men "Nólsoyar Páll" fór av landinum aftur. Hetta var eitt ótrúligt spell, sum Hans Pauli eisini tekur til í sínum endurminningum.

Foreldrini hjá Villi, Johan og Amalia.

Í barsil tá Georg L Samuelsen varð doyptur í 1911

Hendan myndin er tikin nøkur ár seinni. Uttast til høgru er Georg, um 8 ára gamal, síðan Steingrim f. 1904, frammanfyri hann Margretha f. 1913, mamman Beate og seinast Trygvi f. 1907. Myndin er frá Fornminnissavninum.

Í teimum skjølum, sum ættin fekk heim, eftir at Wilhelm var deyður vóru eisini brøv, sum hann hevði fingið heimanífrá. Eitt av hesum var frá beiggjanum Guttorm, sum tá var 15 ára gamal, og sum skrivar við ótrúligari vakrari handskrift. Hetta bræv er sera áhugavert. Hann var gubbi hjá Georg Lindenskov Samuelsen, og hann greiðir frá, tá hann var í barsil á ein slíkan hátt, at ein sjálvur fólir seg at hava verið við!

Thorshavn, den 13/3-1911

Kære Ville!

Endnu en Gang en Tak for de pæne Prospektkort; Du kan tro at de pynter svært op i Albummet. Jeg stod Fadder i gaar til en Søn til Sysselmand Andreas Samuelsen. Du ved vel nok at han er bleven Syssemand. Det er første Gang jeg har staaet Fadder, foruden jeg var Hr. Skaalum, Gugga og Gigga. Vi gik i Kirke Kl. 12½ og kom igen Kl. 1½. Da vi kom fra Kirken fik vi Chokolade og Kager, da Klokken var 3.15 gik vi hjem. Kl. 8 blev vi budte

til Aftensmad sammen med nogle andre Personer, som jeg her vil nævne: Napolion Andreassen med Frue, Søren Müller med Frue, Jens Olsen med Frue, Fru Skaalum, Mo'r og vi 4 som stod Fadder. Vi havde det meget gemytligt. Først da vi kom, altsaa Kl. 8 aften, fik vi Fiskeboller i Saus paa et Fad og Snitter paa paa Randen af Fadet Du kender det vel nok, saa fik vi Oksesteg med brunede Kartofler og Sous og Syltetøj. Saa fik vi Franskbrød og Kir og Schweizerost. Da vi var færdige med at spise Aftensmaden gik Vi ind i Dagligstuen og passiarede. Der blev budt fine Cigarer til Herrerne, jeg sagde selvfølgelig Nej Tak, og Cigaretter til Damerne, men den eneste der røg af Damerne var Fru Skaalum. Da vi havde siddet og passeret gik jo Klokken, og da den var henvend 12. fik Vi Lagkage. Da vi havde siddet en god Time gik Vi hjem, og lagde os i Seng. Saa var den Dag jo færdig, og Dagen efter, altsaa i Dag, var Jeg saa godt tilpas, som aldrig nogen sinde før. Nu tror jeg ikke jeg kan

Georg Samuelsen.

fortælle Dig mere om det, men der er vel ogsaa nok.

Det har i Dag været en ualmindelig travl Dag, da for det første "Tjaldur" lossers, og for det andet at Johs. Jacobsen er syg. Du ved vel nok hvem det er. Han har været Kaptajn i flere Aar på "Inflenebel" og nu er han jo i Handelsforeningen, da Øster jo gik afsted. Han er altid nede paa Broen, naar der bliver lossers, saa denne Gang maatte Sam være dernede, og jeg maatte lave alt det som Jacobsen plejer at bestille paa Kontoret, og snart maatte jeg være nede og Expedere, da Sam jo var væk derfra, saa Du kan tro, der har været travlt. Da nu Klokken er saa meget bliver jeg nødt til at slutte.

En Kærlig hilsen fra Din kære Broder.

**Guttorm R. Joensen
i "Kristinesminde"**

Ísur og sáttmáli

Tað hefur verið róð dúg-
liga uppundir, at FF við
verandi leiðslu ikki trygg-
ar fiskimonnum, at teir
fáa ta løn, sum teir eiga.
Hetta er sjálvsagt ikki so.

Fyrst skal sigast, at inn-
tøkan hjá fiskimonnum
fyrst og fremst er hýru-
parturin. Her hava vit fult
yvirlit yvir, hvussu tað
verður avroknað. Vit fylgja
væl við, at tað verður av-
roknað rætt og eisini, at
tað verður goldið, sum tað
skal. Í førum, har reiðarin
ikki er førur fyri at gjalda,
t.d. um skipið er endaliga
lagt, leggja vit eisini út
fyri at stytta um biðitíðina
hjá fiskimonnum.

Annars er ásett, at fiski-
menn eiga serstaka løn
fyri ymiskt arbeiði, sum
t.d. at landa, taka ís, ar-
beiði uppá reiðskap mill-
um túrar.

Her hava vit ikki møgu-
leika fyri at fylgja við, og
tí mugu teir einstøku fiski-
menninir eisini medvirka.

Her sigur sáttmálin:

**Stýrimaðurin hevur ábyrgd-
ina av, at arbeiði, sum
verður gjørt umborð, og
sum manningin eigur ser-
staka løn fyri, verður giv-
ið upp til reiðaríð. Um
tørvur er á tí, verður
hetta gjørt við hjálp frá
álitismanninum.**

Um reiðaríð noktar at
gjalda, eigur viðkomandi
fiskimaður at senda upp-
gerðina til okkum, og tá
vil FF krevja peningin
inn, evt. gjøgnum sakfø-
ara. Tað skal verða nevnt,
at við summum skipum
er avtalað, at teir fáa yms-
ar sòmdir frá reiðarunum
fyri slíkt arbeiði, og hetta
hava vit einki ímóti, um
semja er um tað millum
partarnar.

Við seinastu samráðing-
ar fyrst í 2005 tóku vit
upp spurningin um at
sleppa fiskimonnum frá
yvirhøvur at verða órógv-
aðir av slíkum arbeiði
millum túrar, har stöðgur-

in kann vera niður til
nakrar tímar. Hetta er ser-
liga galdandi fyri arbeiði,
sum kann gerast av øðr-
um. Vit skiltu tað soleiðis
á fiskimonnum, at tað var
hetta, teir eins væl ynsktu.

Hetta endaði við einum
sokallaðum protokollati:

**3. Viðv. trivnaði og ar-
beiði hjá manning millum
túrar**

**Vísandi til sáttmálan §
10, stk. 2 skal leggjast
dentur á, at tá skipið er í
havn, skal manningin
órógvast minst møgult,
tá soleiðis at neyðugt
arbeiði verður útint.**

Sjúkir fiskimenn! Brotsmenn?

Jan Højgaard
Toftir

Fiskimenn, ið hava
fingið skaða ella á ein
hvønn hátt stríðast
við heilsuna, hava í
langa tíð følt seg illa
viðfarnar; ja fiskimenn
kenna seg ofta verri
fyri, enn teir ringastu
brotsmennirnir.

Tað verður mangan
tikið til, "ein skal
verða sterkur fyri at
vera sjúkur," her verður
vist til vøntandi
umsorgan frá almenn-
ari síðu. Nógv høvdu
helst kallað tað ágang
frá mynduleikum og
almennum stovnum.
Almannastovan, Trygg-
ingasamband Føroya
og aðrir stovnar, hava
ymsar forðingar, ið
kunna gera tað trubult
hjá fiskimanninum at
fáa tað útgjald, sum
hann hevur goldið fyri.
Hetta verður á fakmáli
rópt tekniskar forð-
ingar. Slíkar forðingar
kenna vit væl frá al-
tjóða handli, og eru
tær undanførslur fyri
at sleppa frá at halda
galdandi avtalur. Ein
forðing, sum fiskimenn
renna seg í ferð eftir
ferð er, at teir eru ov
seinir at boða frá skað-
anum, teimum hevur
verið fyri. Hetta hevur
ført við sær, at fleiri
fiskimenn ikki rættliga
hava hættað sær und-
ir, at kravt teirra rætt
sum borgarar í hesum
landið. So kann ein
velja at kalla tað eina
tekniska forðing ella
sálarligan ágang. Úr-
slitið verður tað sama,
fiskimaðurin verður
við sviðið so.

Tað er tí neyðugt, at
nakað verður gjørt,
um fiskimenn skulu
fáa nakað, sum teir
bæði hava goldið fyri,

og hava uppiborið.
Men ein kann ikki
vænta, at tey sum vara
av slíkum málum, fara
at geva fiskimann-
inum tað hann eigur.
Millum hesi fólk, tyk-
ist breið semja verða
um, at vanligur manna-
rættur ikki er so um-
ráðandi, tá talan er um
fiskimenn. **Dømi: ein
løgfrøðingur sigur í
ramasta álvara, at
fleiri lógarbrot, sum
vórðu staðfest á Al-
mannastovuni vóru
í fínasta lagi.** Niður-
støðan hjá hesum
fólki er tann, at eitt
nú fiskimenn ikki eru
vaddir av lógini. Tí er
bara eitt at gera hjá
fiskimonnum, tað er
at berjast fyri sínum
rætti. Hesin rættur skal
vinnast við at leggja
trýst á myndugleikar-
nar, um neyðugt, skal
flotin verða lagdur.
Flotin skuldi verið
lagdur fyri fleiri árum
síðani, tí so høvdu
bæði myndugleikar og
reiðarar, verið noyddir
at givi fiskimonnum,
tað teir høvdu uppi-
borið tá, og uppgávan
hjá komandi formanni
í Fiskimannafelagnum
hevði verið munandi
lættari nú. Men eg eri
klárur til hesa upp-
gávu, og gleði meg at
stríðast fyri tann før-
oyska fiskimannin, sum
er stoltleiki Føroya.

Fótbóltskapping fyri sjómenn

Sjómanna-kappingin í fótbólta verður, sum vanligt, í Kí-
høllini í Klaksvík, hósdagin 28/12-2006.

Tilmelding til teldupost: palli@cig.fo ikki seinna enn
15/12-2006.

MASKINMEISTARAFELAGIÐ

Maskinmeistarafelagið hevur aðalfund í mars mánaða
2007.

Nærri verður lýst seinna.

Nevndarval

Til tess, at virknir limir, ið ikki kunnu mæta á aðalfund-
inum, kunnu velja við brævatkvøðu, ber til at seta fram
uppskot til nevndarlimir og skulu tey vera felagnum
skrivliga í hendi í seinasta lagi 15. desember 2006.

Tó kunnu uppskot til nevndarlimir eisini skjótast upp
á sjálvum aðalfundinum.

Formansval

Á komandi aðalfundi verður formansval á skránni.

Uppskot til formansvalevni skulu vera nevndini í
hendi áðrenn 15. desember 2006.

Nevndin

Starvsfólk til bókhald

Søkt verður eftir einum fólki til bókhaldsdeild okkara í
Tórshavn.

Tann, ið setast skal í starvið, má hava góðan kunnleika
til bókhald og kunna arbeiða sjálvstøðugt.

Talan er um eitt fulltíðarstarv, men møguleiki er í vissan
mun fyri flekstíð. Tó kann vera neyðugt at taka eitt eyka
tak, tá nógv er at gera.

Starvið skal setast skjótast gjørligt. Allar umsóknir
verða viðgjørdar í trúnaði og skulu vera okkum í hendi í
seinasta lagi mánadagin 4. desember 2006.

RASMUSSEN & WEIHE
STATSAUTORISERAÐ GRANSKOÐARAFELAG P/F

International worldwide cooperation

Á Gladsheyggi · Box 30 · FO-110 Tórshavn
Tel. (+298) 35 17 00 · Fax (+298) 35 17 01
E-mail: rasmussen@rasmussen.fo
http://www.rasmussen.fo

Vit hava útgerðina

- Flótitrol
- Snurpunótir
- Botntrol
- Aliútgerð
- Rækjutrol
- Annað

VÓNIN

Høvuðsskrivstova:
Bakkavegur 22
530 Fuglafjørður
Telefon 474 200
Telefax 474 201

Tórshavn:
Vestara bryggja 12
100 Tórshavn
Telefon 35 43 91
Telefax 31 33 19

info@vonin.com - www.vonin.com

Hjálpargrunnurin fyri óarbeiðs- førar fiskimenn

Umsóknarbløð til grunnin fáast við at skriva til: Post-
boks 2114, FO-165 Argir, ella at ringja á tlf. 31 60 89
(svarar eftir arbeiðstíð) ella leggja boð á telefonsvarar-
an.

Umsóknir til hjálpargrunnin mugu vera grunninum í
hendi í seinasta lagi mánadagin 11. desember 2006.

Hjálpargrunnurin

Kanska er loysn fyrri framman fyrri livratøku!

Eitt umrøtt mál seinastu árinu hevur verið tøka av livur og rogn. Tað, sum í stuttum er avgerandi fyrri fiskimenn, er, um teir halda tað vera lønandi at taka hendan partin av innvølinum, og um úrtøkan svarar til stríðið, ið er av hesum.

Her er tað, at trupulleikin liggur, nevnliga at fiskimenn føla, at serliga livratøka er meira "møði enn føði", serliga um gingið verður eftir reglunum við

skatting og avrokning.

Royndir hava verið gjørdar at laga hesar reglur til, so tær kundu skapa áhuga fyrri at taka livur. M.a. er ásett í sáttmálanum millum FF og reiðarafelagið, at fiskimenn og reiðarar kunnu gera avtalur sínámillum um annað (t.v.s. betri) býti enn ásett í sáttmálanum. Hetta hevur eisini verið gjørt í ein ávísan mun.

Politiskt var fyrri nøkrum árum gjørd ein skip-

an, so fiskimenn heldur enn skatt skuldu rinda eitt avgjald av hesi inn-tøku. Avgjaldið varð tó ov høgt, tí kom einki burturúr hesi annars góðu ætlan.

Tað hevur verið frammi, at tað skal vera neyðugt at "nýta pískin" fyrri at fáa fiskimenn at taka livur. Tað hevur enntá verið uppskot á tingi um hetta. Men hesum hava vit sett okkum ímóti. Við tvingisli kemur í hvussu er einki

burturúr.

Síðan er tað hent, at stórir partur av flotanum hevur fingið kryvjimaskinur, og tað slag av maskinum, sum verða nýttar í dag, oyðileggur innvølin undir kryvjing, og verður hetta roknað sum ein forðing fyrri, at livurin kann koma til sættis. Eru fyrst kryvjimaskinur komnar, so vilja fiskimenn sjálvandi ikki finna seg í, at tær verða tiknar burtur aftur. Men tað er soleiðis, at

øll tøkni mennist. Ein verkætlan hevur verið at fáa eina kryvjimaskinu, sum ikki oyðileggur innvølin. Hon finst longu í útlandinum, men er bæði dýr og plásskrevjandi. Í Føroyum verður arbeitt við einari kryvjimaskinu, sum roynir at loysa hesar trupulleikar.

Men tað heilt nýggja eru verkætlanir, har tað ber til maskinelt at skilja livur burturúr slógvi, eisini frá kryvjimaskinum.

Tað tykist, sum at hetta fæst at rigga, og her hava vit kanska loysnina á trupulleikanum. Er lítið ella einki stríð av livrini, skuldi eingin forðing verið.

Tað skuldi verið ein uppløgd uppgáva hjá bæði vinnu og tí almenna at stuðla slíkum verkætlanum, so tær í hvussu er ikki stranda vegna tørvandi figging.

Haldið FF-blaðið

Ja takk!

**Eg ynski at gerast haldari
av FF-blaðnum fyrri einans
250 krónur um árið**

Verður sent ópostað
(vit gjalda postgjald)

Navn:

Bústaður:

Bygd/býur:

FF-blaðið - postsmoga 58 - FO-110 Tórshavn

Vit eru at hitta á tlf. 31 15 69 ella fax 31 87 69
fo-fisk@post.olivant.fo · www.fiskimannafelag.fo

Egningarmaskina og svøvlalínu

Í samband við tað, sum er ført fram í bløðunum um sáttmálan hjá ísfiskalínuskipum, kann tað vera rætt at hyggja at søguligu gongdini í hesum spurningi.

Undan 1971 gav sáttmálin hjá ísfiskalínuskipum 50% til manningina, men tá skuldi býttast til 2,5 eykapartar. Við verandi manningartali vildi hetta svara til 42,4% til manningina við javnbýti. Í mínum fyrstu samráðingum í 1971 kom parturin uppá 44,5% og nakað seinni uppá 45%.

Nøkur ár seinni vildu vit stuðla uppundir, at skipini finga egningarmaskinu, sum bæði lætti um arbeiðið og kravdi minni fólk, so meira kom burturúr. Í fyrsta umfari fekk egningarmaskinan

ein part, og svaraði hetta til um 3% av teimum 45.

Undir kreppuni fyrst 90-unum gav at kalla hvør einasti túrur hjá ísfiskalínubátum minstuløn, og svøvlalína varð roknað sum ein móguleiki at bota um støðuna. Tá eftirlíkaðu vit at seta manningarpartin til 43%, treytað av, at skipini høvdu svøvlalínu.

Viðvíkjandi egningarmaskinuni varð nøkur ár seinni ásett, at hon fór av óbýttum. Hetta merkti, at luttøkan hjá manningini av hesum tiltaki fór niður í helvt.

Nøkur ár seinni varð ásett, at ein hálvur partur skuldi fara av óbýttum og aftur seinni varð ásett, at egningarmaskinan skuldi burturúr sáttmálanum.

Støðan í dag er tann, at meðan parturin hjá línubátum í 1970 var 42,4%, er hann í dag 43% + 1% (tils. 44%), sum reiðarar gjalda í eftirlønargjaldi. Tískil er parturin til manningina framvegis størri, enn hann var, og við teirri minking í manningartalinum, sum er úrslit av nevndu tiltøkum, er vøksturur í prosentpartinum pr. mann enn størri.

Í sama tíðarskeið er inn-tøkurtryggin munandi batnað, og saman við skattaskipanini hjá fiskimonnum eru fiskimenn yvirhøvur, og tað sama er galdandi fyrri ísfiskalínuskip, munandi betri fyrri nú enn tá.

Óli Jacobsen

Útvarpið stuðlar Dan Petersen, meðan fiskimenn stuðla Jan Højgård

Jan Højgård
Toftir

Tað kom mær sera dátt við, tá eg fríggjadagin í ÚF hoyrði Dan R. Petersen og Óla Jacobsen tosa um formansvalið til Fiskimannafelagið. Eg eri sjálvur ein partur av valinum, so um ÚF livdi upp til kravið um public service, so skuldi eg sjálvandi verið við, um hini bæði valevnini nýttu høvi til at leypa á meg. Tað gjørdi Dan R. Petersen, við at siga, "ein stemma fyrri Jan Højgård er ein stemma fyrri Óla Jacobsen." Eg hevði ongan sum helst møguleika at verja meg.

Til hetta havi eg at siga, at eg í 4 ár havi gjørt meg kláran til at leiða Fiskimannafelagið. Tá eg fekk ein skaða í 2001, lovaði eg mær sjálvum og øllum fiskimonnum í Føroyum, at nú skuldi eg taka um endan, og føra ein dynamiskan politikk móti bæði kúgandi myndugleikum og reiðarum, so at allir

fiskimenn finga tað, teir høvdu uppiborið, í tænastu fyrri føðilandið.

Fyri mær sær tað út til, at Dan R. Petersen og ÚF eru farnir í valstríð saman, og endamálið er, at fiskimaðurin skal haldast niðri nøkur ár enn. Tað hevur skapt mikla ósøng millum fiskimenn, at einasti fiskimaðurin, ið stillar upp, var útifrystur. Eg føli tað, sum tað er eitt væl til-

rættislagt álop á meg persónliga. Hví ræðast mynduleikar og almennir stovnar meg so nógv? Man tað ikki verða tí, at eg eri tann einasti, sum havi meldað klárt út, hvat eg havi í hyggju. Eg fari at føra ein beinhardan politikk, móti bæði mynduleikum og reiðarum, meðan kontórmaðurin og lærarin, onki hava meldað út, uttan at geva valstríðnum ein skitnan dám, við útspill-ing og nú eisini við bakbiti á ein verjuleysan mann.

Stríðið við mynduleikarnar kemur at hava 3 høvðusmál. Trygd, ALS og pen-

sjón, umframt nógv annað. Stríðið við reiðararnar er um at vinna mist rættindi aftur og at fáa teir at halda sáttmálar. Eg fari at seta krav um, at prosentini, vit hava mist orsakað av svøvlalínu, verða givin aftur til fiskimannin. Eg fari at krevja betri sáttmálar innan allar skipabólkar. Eg fari undir ongum umstøðum at góðtaka, at reiðarar taka amboð umborð, eitt nú kryvjimaskinur, og lata manningina gjalda.

Trygd hjá fiskimonnum. Eg fari at skipa ein trygdargrunn til fiskimenn burturav. Vit gjalda millum 22 og 25 milliúnir um árið í trygging, men fáa sera lítið burturúr. Um vit umsita trygdina sjálvir, fara allir fiskimenn at fáa útgjald, tá skaðar gera seg galdandi. Løgfrøðingar fara uttan iva at føra fram, at heimild ikki er fyrri hesum, men tað er tað, so har hava vit onki at óttast.

ALS – Her siga lögfrøðingar, at heimild ikki er hjá fiskimonnum at fáa útgjald. Her fara eg so at krevja, at lógin verður broyt, so hon svarar til vanlig mannarættindi, tí sum støðan er nú,

verður gjørdur munur á fiskimonnum og øðrum samfelagsbólum.

Pensjón – Eg fara at krevja, at bæði reiðarar og mynduleikar gjalda inn í ein pensjónskassa, sum skal koma øllum fiskimonnum til góðar. Hví fari eg at krevja mynduleikarnir at gjalda í kassan? Tað er tí, at fiskimenn eiga milliardir til góðar í landskassanum. Tað kemst av tí, at fiskimenn í fleiri áratíggjur hava verið tvungnir at goldið heimatrygging fyrri fiskimenn. Hetta meta fiskimenn sum eina brotsgerð móti teimum. Her hevur lóggevandi myndugleiki valt sær ein bólur út at kúga við eykagjaldi, og tað er fiskimaðurin. Hesar pengar eiga vit til góðar, og teir skulu vit hava.

Ná fiskimenn, hvat siga tit? Nú hava tit nakað at hugsa um, ikki so? Lat okkum nú standa saman, so skulu vit berjast alla kúgan og allan órætt niður, sum verður framdur móti okkum.

Setið tykkum í samband við meg um tað, sum liggur tykkum á hjarta, eg eri tykkara maður, ein fiskimaður við hjarta fyrri fiskimonnum.

Grønlandstíðindi

frá Kára við Stein

Sunnudagur
5. november

Minus 4,8 stig og stilli. Hvítt í bakka í morgun, tað er so fyrstu ferð í hesum umfari.

Eitt týskt havrannsóknarskip, "Walrer Herwil III", kom higar í morgun, teir eru á rannsóknarferð og granska tað, sum svimur kring Grønland. Ein toskabiologur, sum kom úr Nuuk, fór út við. Hann tsaði føroyskt, men er dani. Maðurin eitur Holgar Hovgaard og hevur verið í Elduvík hvørt summer, síðan hann var 13 ár. Hann segði frá, hvussu væl honum dámdi í Elduvík, og hvussu heilt eina-standandi fitt fólk búði har. Hann segði, at teir skuldu kanna toskaviðurskiftini út fyri Nuuk og eitt sindur suður. Tað verður spennandi at frætta frá Holgar aftur.

6. november

Minus 5,4 stig og stilli. Virkið her í Sisimiut klárar ikki at taka ímóti so stórar mongd av rækjum. Tað eru komnir bátar heilt sunnan úr Narsaq at landa her. Virkið í Narsaq er afturlatið, og tá er virkið í Paamiut tað nærmasta hjá teimum, men av tí at tað er so langt at sigla hjá teimum sunnanfrá at landa í Paamiut, so eru teir komnir higar til Sisimiut at fiska. Tað er styttri leið á fiskifeltið hjá teimum her, og við tí prís, teir fáa fyri rækjur, og hvat oljan kostar, so er tað væl skiljandi, um teir skulu fáa endarnar at røkka.

"Sisimiut" og "Polar Princess" eru inni í Nuuk í dag og landa svartkalva, sum teir hava fiskað vesturi ímóti markinum nakað langt norðuri. "Ocean Tiger" er komin vesturum aftur; teir høvdu trý hál eystanfyri, men einki bar til, so teir komu aftur vesturum at roynd. Sum er skilji, so hevur fiskiskapurin verið í lagi hjá teimum nú.

7. november

"Manu" kom til Manitoq at landa í morgun, teir hava 210 tons av svartkalva inni. Teir hava roynt nw fyrst á túrinum, og nú í endanum vóru teir á swøkinum. Teir vóru inni 14. oktober og lögdu 212 tons upp tann túrin.

"Louise L" kom inn at umvæla brennstoffpumpuna í dag. Fiskiskapurin hjá teimum hevur verið góður, og nú virkar verksmiðjan betri; teir hava havt innkoyringstrupuleikar, men sum sagt so er

Føroyingar vóru væl umboðaðir á Polar Fish fiskarímessuni, sum var í Sisimiut nú um dagarnar. Her er básurin hjá Vónini.

Og her eru tað FJM og Skipasmiðjan, sum taka í móti messugestum.

Her eru tveir føroyskir básar afturat.

betri nú, og onkran dag hava teir fingið um 1.100 kilo niður av lidnari vøru.

8. november

"Polar Natarnaq" kom inn at landa í dag, teir hava knappa fulla last.

10. november

Minus 4,6 stig og tjúkt í veðrinum. "Polar Timjarmiut" kom í morgun inn higar við "Polar Natarnaq", sum hevði motorskaða, uppá sleip. "Timmurin" gjørdi skjótt av, og teir skulu eftir ætlanini inn at landa mánadagin.

Eg havi fingið ein stubba

frá einum kanadiskum trolara, har skiparin er føroyingur. Hann fortelur, at teir eru á svartkalvaveiði og fiska uppi við 73,05 N og 72,06 W, men tað verður nokk ikki leingi, so fara teir suðureftir, tí kuldin hevur ligið um -12 stig, men leygardagin vóru -18 stig. Teir hava fingið gott 30 tons niður onkran dag, teimum mangla 35 tons eftir, so suðureftir.

11. november

Minus 6,2 stig og stilli, men lot útiá. "Lómur" kom inn í morgin at landa, teir hava um 90 tons inni.

13. november

Minus 5,2 stig og kavaælingur. "Polar Timjarmiut" kom inn at landa í morgun, og teir rokna við at vera útlossaðir einaferð í nátt.

14. november

-9,7 stig og lot av norðri og landnyðringi. "Nanok Trawl" kom inn at millumlanda í morgun, teir hava knapt 300 tons inni. Teir hava roynt vestur ímóti markinum og komu so inn í tað mittasta holið og endaðu úti í Hestaskógvinum. Teir sigla aftur í kvöld.

"Timmurin" loysti aftur í kvöld, og "Regina C" er inni í Nuuk og landar í dag, teir skifta eisini fólk, nú teir eru inni.

15. november

Minus 12,9 stig. "Oujukoq", gamli "Gissur Hvíti", kom inn at landa svartkalva, teir fiska við gørnunum her vestur úr Sisimiut og eitt sindur longri norður, teir hava gott 110 tons inni.

16. november

-12,3 stig og stilli. "Ocen Tiger" komin at landa í morgun, teir hava knapt 400 tons inni.

"Polar Natarnaq" kom inn aftur í gjár við motorbreki, men sum skilst skuldu trupulleikarnir verið loystir aftur í dag.

17. november

Minus 8,5 stig og stilli. Sermitsiaq skrivar um hendingina í september, tá hald varð lagt á "Reginu C" í Nuuk. Nú er komið fram, at skiparin hevði einki ólóligt gjørt, men teir funnu ein feil, sum var, at tað stóð skrivað í loggbókina, at teir høvdu 384 tons inni, men tá avtornaði høvdu teir bara 370 tons í lastini, so har vóru 14 tons, sum vóru skrivað ov nógv í loggbókina.

"Tarsermiut" er inni í Nuuk og landar í dag.

Og so var tað í dag, at Polar Fish fiskarímessan opnaði her í Sisimiut. Sum árin frammanundan setti borgarstjóri okkara, Herman Berthelsen, messuna, og aftaná hann helt fiskimálaráðharrin, Finn Karlsson, talu.

Sum eg havi skilt, so eru 65 útstillarar, og úr Føroyum eru so komnir 10 útstillarar fyriuttan Vónina, sum er komin higar úr Nuuk.

Útstillararnir eru Oilwind, AWI, Menningarstov-

Felagsformansval

Í ár er felagsformansval í Føroya Fiskimannafelag. Um uppstilling og val sigur lóg felagsins:

Við vali av felags- og sýsluformonnum hevur hvør sókn rætt til at stilla upp ein mann. Við vali av felagsformanni hava eisini limirnir á teimum skipum, sum eru burtur, tá uppstillingin fer fram, rætt til at stilla upp ein mann. Maður er uppstillaður sum felagsformansevni, um 5 sóknir/skipsmanningar skjóta hann upp.

Valini eru loynilig og fara fram eftir reglum, sum felagsstjórnin ásetur. Skipast skal so fyri, at limir, sum eru burtur, meðan valið fer fram, skulu hava høvi til at greiða atkvøðu.

Atkvøðuseðlarnir verða sendir grannskoðara felagsins, sum telur atkvøðurnar upp.

Allir formenn verða valdir fyri trý ár í senn, og tekur valskeiðið við 1. februar.

Felagsstjórnin hevur annars ásett hesar reglur fyri val:

Viðvíkjandi uppstilling:

- Boð um uppstilling verða send sóknnum og skipum fyrst í november. Fráboðanin fer eisini fram í FF-blaðnum.
- Seinasta freist at boða frá uppstilling er 4. desember kl. 16, og skal uppstillingin vera váttad av sóknarformanni ella álitismanni hjá manningini tá talan er um skipsmaning.

Viðvíkjandi vali:

- Valrætt hava teir fiskimenn, sum hava goldið limagjald fyri 2005/2006, ella sum í 2006 eru mynstraðir og verða avroknaðir eftir sáttmála millum Føroya Reiðarafelag og Føroya Fiskimannafelag, tó skiparin undantikin.
- Felagsskrivstovan sendir áðrenn valið sóknarformonnunum yvirlit yvir fiskimenn við atkvøðurætti.
- Á atkvøðuseðlinum verða prentað nøvnini á valevnum. Hesin skal koyrast í ein brævbjálva. Aftanfyrir skal skrivast navn, bústaður, føðingardagur og seinasta skip og tíðarskeið, viðkomandi hevur verið við. Brævbjálvin skal sendast beinleiðis til grannskoðara felagsins.
- Sóknarformennirnir skipa fyri valinum, soleiðis at teir byta atkvøðuseðlarnar út til limirnar og so vítt gjørligt heinta teir. Í sóknnum, har tað av praktiskum ella øðrum orsøkum ikki ber til at nýta hesa mannagongd, verða atkvøðuseðlarnir sendir beinleiðis til limirnar við postinum. Hesir senda teir beinleiðis aftur til grannskoðara felagsins.
- Har sóknarformennirnir skipa fyri valinum verður samsýningin kr. 7 pr. fiskimann við atkvøðurætti.
- Atkvøðuseðlarnir skulu vera grannskoðara felagsins í hendi í seinasta lagi 30. januar.
- Fiskimenn, sum eru burtur, meðan valið fer fram, fáa atkvøðuseðil sendandi umborð.
- Mannagongdin við valinum verður lýst í bløðunum.

Álitismenn

Reglurnar í viðtøkum FFs um álitismenn siga:

Umboð á skipum eigur manningin at velja sær ein álitismann, sum skal vera millummaður millum skipara og manning og á annan hátt vera talsmaður manningarinnar.

Álitismaðurin skipar, t.d. eftir reglum, sum felagsstjórnin fyrisetur, fyri uppstilling og val umborð á skipum, sum ikki eru heima, meðan val fara fram.

Hetta merkir, at vit samstundis skulu hava váttan um val av álitismanni hjá manningini.

an hjá Klaksvíkar kommunu, FJM Runavík, Skipasmiðjan, North Atlantic Fish Fair, Petur & Petur, MP Teknik og so vóru fyri Faroe Agenty Árni Dam og Maria Lava.

Her koma nakrir russiskir trolarar av og á. Teir, sum koma, eru leigaðir at taka ímóti fiski um summarið, og so hevur ein, sum eitur "Viking" fiskað svartkalva her á okkara leiðum, og hava landað veiðina her. Árni Dam segði, at hann hevði tosað við fleiri

reiðarar á skipum, sum koma inn í Føroyum á vegnum, og har kunnu teir geva teimum servisu.

Árni Dam, Maria Lava og Magnus Magnusson vóru og koyrdu á hundasleðu í dag. Tey søgdu, at tað var eitt stórt upplivils, og man sá, at tey høvdu fingið reyðar kjálkar av túrinum.

Hjá MP Teknik er eisini komið nakað burturúr. Komið er fram, at tey móguliga fara at byrja eina forrætning her í Sisi-

miut og koma at samarbeiða við ein handil her.

18. november Minus 11,5 stig og lot av eystri. "Markus" og "Polar Amaroq" eru inni í Nuuk og landa í dag. Sum eg havi hoyrt, so hava bæði skipini fulla last. "Lómur" landar í Illulissat í dag, teir hava gott 95 tons inni av ísaðum rækjum.

Í dag havi eg so havt ein fólara úti og tosað við Petur Jacob Jacobsen av Skipanesi, sum er leiðari á

Qalut Vónin her í Grønlandi. Hann letur væl at og sigur, at fyri teirra viðkomandi er væl komið burturúr hesar báðar dagar, og tað sama sigur Jákup Sanberg Joensen, stjóri hjá Oilwind. Hann sigur, at teir hava gjørt nakrar forrætningar og onkrar avtalur eru komnar í hús eisini.

Fritleif Olsen frá FJM innan úr Runavík letur eisini vel at tí, sum komið er burturúr her á messuni, og so ikki at forgloymentanarstjóran hjá okkara vinarbýi Klaksvík, Dávar Winther; hann er komin higar at vísa Klaksvík fyri øllum teimum, sum koma á fiskarimessuna. Harímillum hvat Klaksvík kann bjóða skipum, sum seta kósina inn á Klaksvík. Tað hava verið nøkur virki, sum hava við útflutning at gera, sum hava víst áhuga í at nýta Klaksvíkar havn.

Á AWI Boat úr Runavík verður sagt, at har er eisini komið nakað burturúr hjá teimum, men um fígging varð funnin, so vóru fleiri móguleikar hjá AWI Boat.

Eitt, sum ein legði til merkis her á fiskarimessuni, var, at tað er hørð kapping um at selja egningatraktir. Á messuni vóru ikki minni enn 4 virki, sum vístu teirra arbeiði fram, Oilwind úr Miðvági, so Frydendahl úr Hvide Sande, Beitir úr Íslandi og at enda Mustad úr Noregi. Eitt legði eg eisini til merkis, og tað var, at tað vóru einir 3 básar, sum seldu línureiðskap, garnareiðskap og snellureiðskap.

19. november Minus 7,5 stig og stilli. Tað er komið nakað av kava niður.

Hetta er so síðsti dagur, sum Polar Fish stevnan er.

Kl. 17.00 verður alt niðurpakkað, og so hava luttakararnir einki annað í høvðinum enn at hopa, at Várharra letur tað vera flúgvilíkindi í morgin, so tey kunnu koma aftur til teirra heimstað.

Í dag vóru so nakrir aðrir luttakarar og koyrdu við hundasleðu, og teimum dæmdu eisini væl – og teir høvdu eisini reyðar kjálkar, tá teir komu aftur!

At enda vil eg takka teimum føroyingum, sum vóru her í Sisimiut. Tað var ónáttúrliga stuttligt og hugnaligt at hava við tykkum at gera. Eitt sindur av látri fingi vit eisini fram, og tað fær ein ikki skaða av. Takk fyri øll somul!

Menningarstovan hjá Klaksvíkar kommunu hevði eisini ein bás, sum sá út til at verða væl vitjaður.

FFblaðið
BLAÐ VERKA- OG VEIÐIMANNA
Ring um lýsingar á tlf. 31 15 69
ella send eitt fax á 31 87 69

gevir
MEIRI
MINNI

Landsstýrismálanevndin:

Fiskivinnuráðið má fáa móguleika at viðgerða mál

Seinast í august sendu Føroya Fiskimannafélag, Føroya Reiðarafelag og Meginfelag Útróðrarmanna fylgjandi bræv til landsstýrismálanevndina í samband við eina kunngerð um avgreiðslugjöld, sum fiskivinnuráðið fekk til ummælis, eftir at hon varð lýst:

Kæra um mannagongdina í samband við kunngerð um avgreiðslugjöld

Undirritaðu vilja við hesum harðliga átala mannagongdina í samband við omanfyri nevndu lýsing. Víst verður til fundarfrásøgn 1. september, har uppskotið um kunngerð um avgreiðslugjald fyri fiskiloyvi og vátan um avhending av fiskidøgum og kvotum varð gjørt. Best sum fiskivinnuráðið situr á fundi hendan dagin og viðger kunngerðina, er hon longu farin út dagin frammanundan nevniliga 31. august. T.v.s. at meðan málið verður viðgjørt, er kunngerðin longu í gildi. Vit heita á landsstýrismálanevndina um at viðgera málið.

Nevndin svarar soleiðis aftur:

Viðvíkjandi kæru um mannagongd í sambandi við kunngerð um avgreiðslugjöld – tykkara j.nr. 200601959

Nevndin hevur fingið svarskriv frá landsstýrismanninum í fiskivinnumálum, dagfest 13. november 2006, til skriv frá nevndini, dagfest 7. november 2006.

Málið varð umrøtt á fundi í landsstýrismálanevndini í dag.

Nevndin gjørdi av at enda málið við at vísa landsstýrismanninum í fiskivinnumálum á, at tað ikki tænar nøkum endamáli at hoyra Fiskivinnuráðið, um ráðið ikki fær rímiligar stundir at viðgera málið.

Í skrivi til Føroya Reiðarafelag, dagfest 5. september 2006, harmast Fiskimálaráðið eisini um, at viðgerðartíðin í Fiskivinnuráðnum gjørdist heldur knøpp í sambandi við hetta málið, og sigur landsstýrismaðurin, at hann vil hava hetta í huga í framtíðini.

Landsstýrismálanevndin heldur, at mannagongdir, ið m.a. áseta freistir fyri viðgerðartíðini í Fiskivinnuráðnum, høvdu kunnað tryggjað, at hoyringin av Fiskivinnuráðnum til eina og hvørja tíð tænar sínum endamáli.

Kærararnir verða kunnaðir um niðurstøðuna og um, at skjølina í málinum eru at finna á heimasíðu Løgtingsins.

Tekniskur leiðari

Søkt verður eftir tekniskum leiðara til Skála Skipasmiðju.

Starvið

Sum tekniskur leiðari fært tú ábyrgdina av øllum tekniskum spurningum á skipasmiðjuni. Tekniskur leiðarin hevur beinleiðis tilvísing til deildarleiðaran. Tekniskur leiðarin skal vera við til at menna virkið tekniskt, styrkja verandi virksemi og finna nýggjar móguleikar fyri øktum virksemi.

Arbeisplássíð er á Skála.

Høvuðsuppgávur

- at vera tekniskt bindilið millum virkið, viðskiftafólk og myndugleikar
- at leggja ætlanir fyri arbeiði og menning av virkinum
- at vera formonnum og starvsfólki ein rágevi í tekniskum spurningum
- at leiða tilbøðsrokning og gera metingar av arbeiðum - bæði fíggarliga og hvat viðvíkur tíð.

Førleikar

Vit rokna við, at tú:
- ert maskinverfrøðingur og/ella hevur viðkað maskinmeisterapróg
- hevur góð samskiptis- og samstarvsevni

- hevur evni at greina tekniskar trupulleikar, viðgera móguleikar til loysnir og ert førur fyri at taka avgerðir
- dugir væl at málbera teg á føroyskum, skandinaviskum og enskum máli - bæði skrivliga og munnliga.

Vit bjóða

Eitt sjálvstøðugt arbeiði við góðum móguleikum fyri persónligari menning. Løn, trygging og eftirløn eftir nærri avtalu partanna millum.

Skrivlig umsókn við upplýsingum um útbúgving og royndir skal sendast til:

Skála Skipasmiðju
FO-480 Skála

Att.: Dánjal Andreasen,
deildarleiðari,

og verða okkum í hendi í seinasta lagi 27. november 2006.

Nærri upplýsingar fáast hjá Dánjal Andreasen, telefon +298 50 11 66 ella danjal.andreasen@faroeyard.fo

Allar umsóknir verða viðgjørðar í trúnaði.

Skála Skipasmiðja
480 Skála

Tel +298 30 11 60
Fax +298 30 11 61
info@faroeyard.fo
www.faroeyard.fo

Skála Skipasmiðja er partur av P/F Tórshavnar Skipasmiðju, har tilsamans eini 350 fólk starvast við at veita tænastr og sølu av eykalutum til skipafloktan og vinnuna á landi. Hesar tænastr fevna um stál, aluminium, timbur, máling, bedding, mekaniskar tænastr, tekniska ráðgeving og beinleiðis søla. Skipasmiðjan hevur deililur í Tórshavn, á Skála, í Vestmanna og í Runavík.

Bacalao

Lars Jespersen

Fjórða statsvaldið, tíðinda-flutningurinn í skrift og talu, er rættiliga bersøgin, tá tað ræður um at ávirka almennu hugsanina, mót-takaran av tíðindunum.

Fesk dømi um slíkt eru, millum nógv onnur, leysa-tíðindini um stóra brugdu-livur, – at olja var funnin á leitøkinum, ið kallast Brugdan. Tíðindini høvdu við sær, at kursurin á partabrøvum beinan veg-in fóru beint uppeftir. Tá tað so vísti seg, at brugd-an hevði skrumpilivur, fór kursurin øvugtan veg.

Annað dømið er flog-vanlukkan á Stord, tá tíð-indaflutningurinn mest snúði seg um at bera óváttaði og niðurbrótandi tíðindi, heldur enn at frøast um, at hóast alt var væl slopp-ið, og at fleiri brøgd vóru framd í sambandi við van-lukkuna.

Soleiðis tykist tíðinda-flutningurinn vera í dag, til-vitað ella óvitað, men í seinra førinum kundi tað givið almenninginum, lurt-aranum ella lesaranum, ta fatan, at flogfarið, tað van-liga nýtir til flutning mill-um lond, er ótrygt. Tó er einki vunnið, við tað, at kappingingarneytin hevur júst sama slag av flogfari.

Tíðindini eltas tó hvørt um annað, tí samstundis og fjølmiðlarnir taka upp í saman aftur, at ferða-fólkatalið um flogvøllin í Vágum hevur sett met, boða teir eisini frá, at ein-skiljingin av Atlantic Air-ways er útsett orsakað av áðurnevnda óhappi. Ikki nevna teir, at tað lutvíst er av teirra ávum.

Saddam Hussein er vorð-in dømdur frá lívinum boða fjølmiðlarnir frá, og maðurin skal í gálgan. Einki hava vit tó frætt, um endin verður úr sissal ella hampi. Vónandi heldur hann, men eg skal tó ikki lasta fjølmiðlunum, um endin brestur ella um Sad-dam sleppur at sita í fanga-tippi restina av ævi síni.

Hetta var inngangur mín til eitt heilt annað mál, men ein maður kallaðist Brockmann!

Seinastu dagarnar hava vit frætt, at fólk ikki fæst at arbeiða í flaka- og fiski-vinnuni á landi, og at tey, ið eru í vinnuni, mæla sín-um egnu frá at koma í vinnuna. Aftur í hesum føri gera fjølmiðlarnir eitt noða av eini hespu, ið hevur meira uppi á sær, enn fjølmiðlarnir duga at bera fram. Soleiðis sum tíðindi berast, seta tey vinnuna í verri ljós, og tað tænar ongum endamáli.

Sigast kann tó, at údrátt-urin í tíðindunum er eitt úrslit av eini kanning, ið Depilin fyrri økismenning hevur gjørt, men údrátt-urin kann ivaleyst hand-farast á fleiri háttum.

Tá eg vaks upp í Havn í fimmtíárunum búðu bert 18% av landsins íbúgvum í Havn, og arbeidsplassini vóru ikki tey nógvu. Eyst-ara bryggja var eitt, har menn savnaðust, tá tað frættist at Tjaldrið ella Drotningin kom. Tó máttu fleiri teirra heim aftur til konuna sum av torvheið-um, og boða frá, at einki oyrað var at fáa hesa vik-una. Kundi henda, at "Ari-zona", "Elsa S" ella annað skip kom við stykkjagóðsi og tá lá betri fyrri, helst um Balslev ella Timbur-handilin skuldi hava se-ment, tí tað gekk upp á akkord. Hetta vóru loss-ingarmenninir, men ung-dómurin nýtti hvørt høv-ið í frítíðini, at sleppa upp í part.

Á Vestaru bryggju var annað lag. Kjartan hevði skipasmiðjuna, hevði gott fólk og menti gott fólk, men eitt annað var, sum kallaðist Bacalao. Har ar-beiddi man í fiski, man ar-beiddi fiskin, og tað gjørd-ist eitt stórt arbeidsplass, ið gav fólki í Havn betri liviumstøður, gav teim eina inntøku.

Bacalao hevði eisini tørv á kvikum hondum, og stokkarnir, ið móguliga høvdu gingið kvikir, vóru lagdir, og konurnar tóku leiðina út á Vestaru bryggja at fáa sær lønt arbeiði. Hetta var eitt framprot, bæði fyrri samfelagið og kvinnuna. Men tað var ikki júst væl dámt av al-mennu áskoðanini, ið fram-vegis helt fast um, at pláss-ið hjá kvinnuni var heimið, meðan maðurin legði inn.

Skjótt var, at slíkt ar-beiði fekk ringt orð á seg. Tað bleiv sett niður á fólk, ið ikki kundu finna sær annað arbeiði enn á Baca-lao. At arbeiða í kulda, vatni og ikki minni í lukt, og harafturat bera fiskalukt-in við sær út um geilarnar í Havn eftir arbeidsslok.

Hóast arbeidssumstøður-nar á virkinum síðani eru nógv broyttar, sum mun-urin millum nátt og dag, helt hesin hugburður manna millum sær langt fram í seksti-sjeytiárin. Orsakað av tørvandi kun-ning livir sami hugburður ivaleyst framvegis væl í dag, ikki bert á Vestaru bryggju, men kring landið alt.

Áður enn hildið verður fram, skal eg ikki gloyma, at um somu tíð var eisini

stórt virkseimi á Tunnu-virkinum.

Eitt skarvslop skal til at koma fram til árið 2006, men hugburðurin til at vinna sær inntøku á flaka- og fiskavirkjum er fram-vegis vánaligur, tó eru or-søkirnar øðrvísi enn fyrri fimmti árum síðani.

Tá var tú leysur av skúl-anum eftir sjei ára skúla-gongd, og vildi tú til víð-ari tað bókliga, skuldi tú til eina upptøkuroynd, og var kanska ein av teim hepn. Um ikki, var ein-asti móguleikin at fara í tímalønta vinnu ella í meistaralæru. Tað bar væl til í Havn, útboðið var rættiliga stórt og ungdoms-árgangirnir avmarkaðir.

I dag er ungdomsfjöld-in stór, níggu til tíggu ára skúlagongd, rættur til at sleppa inn á eina mið-námsútbúgving, og tað við løn/stuðli, um ein er farin um tey átjan árin.

Nú vinnan rópar var-skó, at henni tørvar ar-beiðsfólk, eigur hon sjálv stóran lut í trupulleik-anum. Fyri tað fyrsta hevur hon ikki dugað at marknaðarført seg sum eitt gott arbeidsplass, ið kann eggja fólki at taka við starvi á flaka- og fiska-virki. Vinnan hevur latið staðið til, tá neiligar um-talur hava verið frammi. Sjálvt tá stjórin fyrri Vinnu-húsið førði fram, at fólkið innan vinnuna skaptu ov lítið, hoyrdist einki frá teim, ið rópa eftir fleiri av slíkum fólki.

Annað er, at tá hesi somu fólk í dagligari talu verða kallað ófaklærd, eru niðurbólkað, skapar eisini ein neiligan hugburð, tí mong av teim, ið arbeiða innan vinnuna føla seg sterk fakliga, tey duga síni ting væl og kanska væl tað.

Afturat neiliga orðinum ófaklærd er láglønt fólk, og hóast stjórin á Føroya Fiskavirking sigur, at tað er ósatt, um fólkið arbeið-ir fimm dagar um vikuna, slepst ikki undan, at lønin er lág í mun til, hvat eitt húsarhald krevur av inn-tøku.

Ein tímaløn upp á kr. 100,80 røkkur ikki langt, og dettur ein arbeidssdag-ur burtur í millum orsaka av rávørutroti, má arbeiðs-takaran sjálvur hefta fyrri missin. Detta fleiri dagar burtur, fáa summi upp til 40% styrk frá Fiskavirkis-skipanini, meðan onnur einki oyra fáa. Skjótt er, at pengar mangla í heima, og trupult er at vinna missin inn aftur.

Tímalønin er eftir sátt-málanum, ein ásett minsta-

ALT TIL ÚTRÓÐRARMANNIN

GUMMIBÁTATÆNASTAN hevur tað, tú hevur brúk fyri

Vit hava gummibátin, termodraktina, bjargingar-vestin, handskarnar og meginpartin av tí, tú hevur brúk fyri.

Útvaldar draktir
Úr bert
499,-

GUMMIBÁTATÆNASTAN

31 49 13

Mannaskarð 4

FO-110 Tórshavn

gbt@gbt.fo

www.gbt.fo

MAN B&W Diesel A/S

Umboðið · Ernst Reinert

Alpaha Diesel motorar og eykalutir

Undir Glaðsheyggi 10

FO-100 Tórshavn · Faroe Islands

Tlf: +298 31 33 84 · Fax: +298 31 30 64

Tær bestu og biligastu loysnirnar uppá

GDMSS-Radioútgerð	Furuno/Silor/JRC/I-Com
Radar við ARPA og Plottara	Furuno/Simrad/JRC
Ekkolodd-útgerð	Furuno/Simrad/JRC
Sonara-útgerð	Furuno/Simrad/kaio-
Navigation-útgerð	Furuno/Simrad/JRC
Navigation Plottara	Furuno/MaxSea/Simrad, Sodena
Autopilot - stór og lítil skip	Furuno/Robertson/Sperry
Autopilot - til bátar	Timco
Satellite Kumpass - 3xGPS	Furuno
Satellite - Navigation	Furuno/Simrad/JRC
Satellite - Kommunikations	Furuno/T&T/Sailor
Satellite - Sjóntvarp	Applied/Sea Tel
Trol-sensorar og kabinett	Scanmar/Simrad
Gyrokumpass	Sperry/C-Plath/Anschutz

Sp/f Contrive Jsp Ltd.

FO-700 Klaksvík, Tlf.: 455244 - 214244, Fax: 456945

Søla og service:
 Sjálvandi hava vit
 útgerð til GMDSS
 SÝN og Service,
 sum vit eisini gera

løn, men hví verður ikki boðið hægri løn, um tað stendur á at fáa fólk, kann ein spyrja. Tann missur, ið virkin eru fyrri orsaka av manglandi arbeidssorku, vildi verið vunnin fleirfald-aður inn aftur, um hægri løn hevði lokkað fleiri fólk til arbeiðis, og arbeidss-etningurin bleiv náddur.

Aðrar vinnur kappast um fólkið og bjóða lønir væl oman fyrri sáttmálan, og vinnur í grannalond-unum draga fólk úr Fø-oyum við munabetri til-boðum, – og eftir sita vit við lítlum og ongum.

Nakað heilt annað er, at arbeidssfólkið verður ov lítið virðismett, men tað eru tó fyrirøkur, ið hava lofta hugtakinum Human Resource Management, – at fólkið er eitt tilfeingi, og tað stórt. Tað ræður um at koppa byttuna á

høvd, ið fólkið er til fyrri virkið, og ikki øvugt.

Við hugtakinum HRM verður ikki longur bara hugsað um stempulklokk-una og avrik, men heldur at fara væl um tilfeingið, ið fólkið er, og veita tí góð-ar umstøður, bæði í trivn-adi og sosialt. Tá vinnur virkið fløguna fleirfalt aftur, øllum pørtum til gagns. Tað er bara hugflogið hjá eini virkisleiðslu, ið setir mark fyrri nýtsluni av HRM, men roynið tað!

Eftir hálva öld er "hav-narfólkið" vorðið 40% av landsins íbúgvum, og hvønn morgun koma fólk í tús-undatali til Havnar at vinna sær inntøkuna. Tá skuldi ikki staðið á at fingið fólk til "Bacalao", heldur at virk-ini úti um landið bert siggja í afturpartin á teim, ið fara til Havnar hvønn morgun. Men tað sigst, at

so er ikki, tí framvegis eru fólk skrásett arbeidssleys, har virkjunum tørvar ar-beiðsmegi.

Tí ræður um hjá virkj-unum at skapa eina lokku-boppu, ið veruliga munar! Niðurstøða mín er, at tann umtalan, ið flaka- og fiskavirkini fáa í fjølmiðl-unum í stóran mun er nei-lig, og tað mugu leiðslurnar taka upp og fáa broytt.

At enda eitt lítið prik afturat til fjølmiðlarnar. Fyri nøkrum árum síðani fylti maður 100 ár, og Útvarp-ið segði frá, at maðurin var rættiliga birgur. Hann var frammi viðhvørt, ann-ars lá hann fyrri tað mesta í songini. – Ja, hvar aðra-staðni?

Eisini var einaferð boð-að frá eini vanlukku, har minst eitt fólk hevði latið lív. – Kundi tað verið minni?

Gamlar myndir

3350F03246

Maðurin í miðjuni er Otto Brimheim, sum sigldi við Smirli á yngri árum.

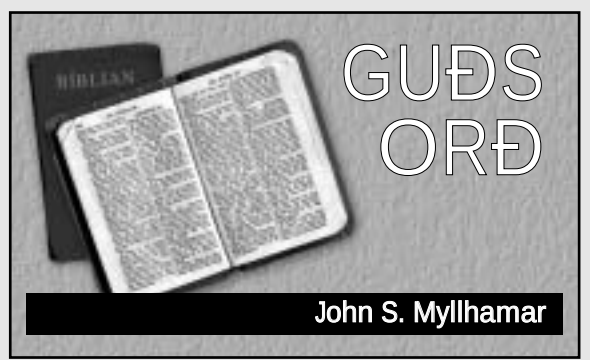
Spurningurin er um maðurin t.v. kann vera Conrad Skaale.

Hetta er manning á "Gunhild" frá 1920. Vit kenna fyra mans. Tann høgi maðurin í aftasta rað við fullskeggi, har húgván kemur uppum stýrhústakið, er Jóan Jakku hjá Selatrað Jóhannes, í Skopun. Næstur honum mótvegis vinstru eru Klæmint á Syðradali

og Julius á Syðradali.

Nr. 4 frá høggu í miðraðnum er Stranda Jógvan. Hann hevur kasjett. Kennast fólk við hinar, vilja vit fegin frætta.

Flyt ikki gomul mörk

"Flyt ikki avgomul markaskjal,
sum fedrar tínir hava sett"

Orðtøkini 22, 28

Tað liggur til ungfólk at vilja broyta gamlar siðvenjur. Tey ungu síggja jú við nýggjum og øðrvísi eygum, og sjón teirra sær ofta betrið tað, ið einki gagn er í longur. Vit eiga at fegnast um, at tey yngru hava dirvi og áræði at taka ymiskar spurningar upp til metingar, tí um tað ongantíð hendir, kunnu vit lættliga stívna í formum, og tað í formun, sum ikki hava Guðs orð aftan fyri seg.

Men eins og tað er satt og vist, at okkurt ikki er gott, bara tí tað er gamalt, er tað eisini satt, at tað ikki nýtist at vera ringt, bara tí tað er gamalt. Tað kann jú eisini vera, at orsøkin til at tað helt so leingi var hon, at onkur dygd var í tí. Tí eiga vit ongantíð at tveita nakað burtur, fyrr enn vit gjølla hava kannað, hvat tað er. Vit leggja ikki merki til øll virði bara við at skeita at teimum eitt bil. Til tíðir kunnu virði vera inni í, sum vit ikki síggja uttaná.

Tá ið høvundin av orðtøkunum ræður okkum til, at vit ikki skulu flyta tey markaskjal, sum fedrar okkara hava sett, so býr stórus vísdómur aftanfyri orð hansara. Hann eigur ta eyðmýkt, ið virðir verkið hjá øðrum. Vit eru ikki teir fyrstu, sum møta á arbeiðsplássinum. Onnur vóru her áðrenn vit, og vit eiga at vera takksom fyri, at vit ikki hvørja ferð, eitt nýtt ættarlið kemur til, verða noydd at byrja á berum. Tann Guð, ið vil læra okkum øll tað kynstur at liva lívið rætt, hevur havt onnur í skúla áðrenn okkum, og tað er stór hjálp fyri okkum, at vit kunnu byggja víðari á tað, sum Guð lærði tey. Amen!

Vit hava eykalutir á
goymslu og útvega
teir, vit ikki hava.

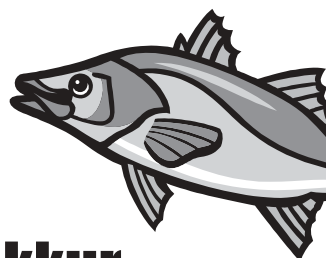

Pf. Petur Larsen

Tlf: 44 41 74
Fax: 44 42 85

AGN

**sild
saury
kúfiskur
makrelur
høgguslokkur**

...dagligt samband um alt landið

P/F KAMBUR

STRENDUR
telefon: 448095 · fax: 448744

Eykaaðalfundur í Starvsmannafelagnum

Boðað verður til eykaaðalfundar í Starvsmannafelagnum mikukvøldi 6. desember 2006, kl. 19.00 í hølum felgasins J.H. Schrøtersgøta 9, Tórshavn.

Skráin fyri eykaaðalfundin:
Uppskot um lógarbroyting

Limir, sum vilja hava uppskot til lógarbroyting á eykaaðalfundinum, mugu senda nevndini hesi í seinasta lagi mikudagin 29. november 2006.

Starvsmannafelagið

Donsku fiskavirkini seta flest útlendingar

Ein kanning hjá bransjufelagnum Dansk Fisk vísir, at fiskavirkini seta fleiri útlendingar í starv enn aðrar vinnugreinar. Seinastu 10 árin er tali av útlendingum trífaldar.

Fiskavirkir eru ikki millum størstu vinnugreinar í Danmark. Tilsaman arbeiða umleið 5400 fólk á virkjum, sum fáast við fiskavørur.

Hinvegin arbeiða munandi fleiri útlendingar á hesum virkjum enn í flestum vinnugreinum. Í dag hava knapt 500 útlendingar starv innan fiskaídnað, og hetta merk-

ir at umleið 9% av arbeiðsmegini er útlendingar ella tilflytarar. Hetta er ein trífalding í mun til støðuna fyri 10 árum síðani.

Hetta merkir eisini, at nógvar fleiri útlendingar lutfalsliga arbeiða á fiskavirkjum, enn á øðrum virkjum innan ídnaðarframleiðslu. Í miðal hava virkir innan ídnaðarframleiðslu 3% av útlendingum. Um hugt verður at almennum starvsfólki, er tali av starvsfólki av útlendskum uppruna bert 2%.

Bransjufelagið hevur tosað við nakrar av fyrirkunum um stóra tali av

útlendingum og royndirnar við hesum. Eitt av virkjum er Rahbekfisk A/S í Fredericia, sum seinastu árin hevur sett eitt stórt tal av útlendingum. Framleiðslustjórin Thor-kild Nissen sigur, at teirra royndir eru góðar. "Tað hevur ikki verið ein tilvitad gongd, at vit eru farin eftir útlendingum. Vit hava bara valt tey bestu fólk við rætta førleikanum til hetta starvi. Og tað hevur víst seg at verið útlendingar," sigur Thor-kild Nissen.

(Kelda: DI Business)

Full semja um øll málini á 25. ársfundinum hjá NEAFC

Øll londini vóru samd um øll málini. 25. ársfundurin hjá NEAFC, sum var í síðstu viku, var so væl eydnaður, at í summum fjølmiðlum verður tosað um ein søguligan fund. – Størri samstarvsvilji er nú enn fyrr, sigur Kjartan

Hoydal, stjóri í NEAFC, sum er væl nøgdur við ársfundin.

NEAFC umsitur fiskiskapin í landnyrðingspartinum av Atlantshavinum. Í NEAFC eru Danmark fyri Føroyar og Grønland, ES, Ísland,

Norra og Russland.

Eftir seks ár sum formaður í NEAFC leggur Einar Lemche úr Danmark frá sær, og íslendingurin Stefán Ásmundsson tekur við á nýggjárinum.

2007

79. ÁRSANGUR | 145,- kr

Nú er Álmanakkin 2007 komin – fæst um alt landið Suður og norð Álmanakkin umborð Eyst og vest Álmanakkin er best

ÁLMANAKKIN

STATOIL Ein góður felagi...

JÓLAPOSTURIN

til grannalondini eigur at vera á posthúsinum í Tórshavn í seinasta lagi:

	FLOGPOSTUR		SKIPSPOSTUR	
	Brøv	Pakkar	Brøv	Pakkar
Bretland	15. des.	14. des.	07. des.	07. des.
Danmark	19. des.	18. des.	14. des.	14. des.
Finnland	16. des.	15. des.	07. des.	07. des.
Grønland, Nuuk	16. des.	15. des.	23. nov.	23. nov.
Ísland	16. des.	14. des.	Senda ikki við skipi	
Noreg	18. des.	12. des.	07. des.	07. des.
Svoriki	16. des.	15. des.	07. des.	07. des.

Freistirnar umframt annað viðvíkjandi jólnum er eisini at siggja á www.postur.fo. Upplýsingar um seinastu freistir til onnur lond og nærri upplýsingar um freistirnar til aðrar býir/bygdur í Grønlandi eru at fáa á størstu posthúsunum.

Innlendis
Jólapostur til móttakarar í Føroyum eigur at vera latin inn í seinasta lagi **mikudagin 20. desember.**

Tollgreiðsla
Tað er sera umráðandi fyri skjóta tollgreiðslu í móttakarlondunum, at innihaldið í sendingum verður skrivliga útgreinað á tollsøgn.

Matvora
Avmarkingar eru, tá matvora skal sendast til úrheimin. Upplýsingar eru at fáa á posthúsinum, um hvat og hvussu nógvar kann sendast í hverjari sending.

Veðrið kann darva postflutningin. Sendið tí postin í góðari tíð.

Postverk Føroya

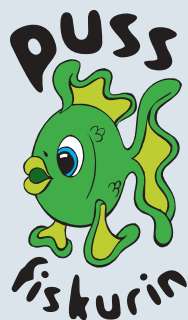
Línubustir og goggar

Hondbundin føroysk línubust og hondgjordir goggar

Verða sendar um alt landið

Bílegging:
tlf: 42 40 34 / 42 30 01
fartlf: 21 33 17
fax: 42 47 97

Fløttislið (limur í Føroy blindafelag)

Læknavísund:

Ein enskur lækni sigur:

"Læknavísundin í Onglandi er so framkomin, at vit kunnu taka heilan úr einum persóni, seta heilan í ein annan persón, og longu 6 vikur seinni er seinni persónurin tilreiðar at søkja sær arbeiði."

Ein týskur lækni sigur:

"Tað er einki – vit kunnu taka heilan úr einum persóni og seta heilan í ein annan persón, og longu aftaná 4 vikur, er seinni persónurin tilreiðar at fara í kríggj."

Ein amerikanskur lækni sigur: "Tit eru so laaangt aftanfyri okkum. Vit hava júst tikið ein mann uttan heila, og sett hann í Hvítu Húsini, og nú søkir helvtin av tjóðini arbeiði, og hin helvtin ger seg tilreiðar at fara í kríggj!"

Óheppið

"Eg havi brotið beini á sama staðið trýggjar ferðir."

"So skilji eg ikki hví tú ikki heldur teg vekk haðani!"

Millum vinir

"Eg hoyrði at vermóðir tín doyði herfyri."

"Ja, hon doyði fyri einum mána síðani."

"Náh, bleiv hon so jarðað ella kremerað?"

"Bæði! Vit tordu ikki at taka nakrar kjansir..."

Lærdómur!

Lærumeistarinn við lærlingin:

"Tað fyrsta, sum tú skalt læra er: Tú lyftir motorlúkuna upp, hyggur niður á motorin, ristur við høvduinum og sigur: – Hetta sær ikki gott út!"

Mortensenættarstevna í Danmark við FF-blaðnum

Hesi eru tey Mortensenfólk av Argjum, sum eru savnað á Langeland. Sverri situr í fremsta rað við stavi.

Ein av teimum trúgvu vinunum hjá FF-blaðnum er 84 ára gamli Sverri Mortensen á Argjum. Hann hevur við fleiri høvi latið okkum virðismikið tilfar. Í 2004 høvdu vit í fleiri bløðum hansara frásøgn um, tá hann var við "Ananu" í 1935 og 1936. Fyrst róðu teir út í Grønlandi, og síðan fóru teir í heimssigling so langt burtur sum til India. Seinni høvdu vit eina frá-

søgn um abba Sverra, sum kallaðist Palli. Fyrr í ár høvdu vit frásøgnina hjá Sverra um søguna hjá Argjum.

Ættin hjá Sverra er stór. Hann er sonur Rakul og Mortan Mortensen. Mortan var skipari á "Nýggjberg" undir kríggnum. Tað var ein av teimum stóru vanlukkunum í bardagaárunum, tá hetta skip hvarv við allari manningini, sum taldi 21.

Mortan og Rakul áttu 12 børn, so her er talan um eina sera stóra ætt. Sum aðrar ættir skipar henda ættin eisini fyri ættarsamkomum. Ein stórur partur av ættini er í Danmark. Tí varð avrátt, at ættarsamkoman í ár skuldi haldast í Danmark. Hetta avmarkaði luttakaratalið, men tey vóru kortini 40, sum hittust 9. og 10. september á Langeland, har tey hugnaðu sær óført.

Sverri var komin úr Føroyum. Tað var tískil hann, sum skuldi greiða danska partinum av ættini frá søguna um Argjaættini í Føroyum. Hon er stór og her er nógv at fara um. Men tað mundi vera nógv mikið, at tey hildu seg til sína egnu ættargrein.

Men her kom FF-blaðið Sverra til hjálpar. Umframt at FF-blaðið við viðkomandi tilfarinum varð býtt út, varð tað eisini

sligið uppá vegginn, so tað kundi greiðast nærri frá tí, sum hevði áhuga.

Ættin hevur eisini eina heimasíðu sum kallast: www.argir.blogspot.com

Her ber til at fáa nærri frágreiðing um ættina og hesa ættarstevnu. Her er eisini ein frágreiðing frá Sverra sjálvum um ættarstevnuna.

Á veggnum var FF-blaðið uppsligið, so ættarfólkimi m.a. kundu kunna seg um tann partin av okkara sjóvinnusøgu, sum snúði seg um "Ananu" við hennara 160 mans stóru manning.

Vitja eisini heimasíðuna: www.fiskimannafelag.fo